

Tasuta
Ilmub kaks
korda kuus
Tiraaž 10 250



Viimsi Teataja

Facebook.com/
ViimsiVald
@viimsivald
www.viimsiteataja.ee

Huviharidus vallas õitses enne kriisi

Noorsootöö eesmärgiks on mitmekülgsede arengute võimaldamine noortele ja seda on Viimsi vald enne eriolukorra tekkimist kõigile soovijatele pakkunud.

Loe kokkuvõtet lk 12–13

Toeta Viimsi ettevõtteid!

Viimsi vald ja Viimsi Teataja kutsuvad koostöös üles toetama Viimsi kohalikke ettevõtteid ning võimalusel soetama vajalikke kaupu ja teenuseid kohalikelt.

Lilian Jõesaar sai Lennart Meri preemia

Haabneeme kooli inglise keele õpetaja räägib oma magistritöö tagamaadest ja distantsõppest koolis.

Loe lk 4–5



Palun julge abi küsida! Kui vähegi saad, püüa ka aidata neid, kes abi vajavad! Loe lk 14 >>>

Fotod: Tiit Mõtus



JUHTKIRI

Nalja võib teha ka keerulistel aegadel

Kodus püsimise nõue ei ole naljaasi, sellesse tuleb suhtuda täie tõsidusega. Meie kaanefotodelt on näha, et viimsilased võtavad #püsikodus põhimõtet õnneks suhteliselt tõsiselt, kuigi ette on tulnud ka mänguväljakutel keelavate siltide ja lintide lõhkumist ning noorte kogunemisi.

Täna oleme mõistnud viiruse leviku kiirust ja tõsist. Meie elurütm on saanud raputada igas mõttes. Meelähutust ei saa enam otsida väljaspoolt, vaid tuleb olla loominguline kodu piires. Pere on kodus, lapsed on kodus, töö on kodus neil, kellel see on vähegi võimalik.

Kevad, päike ja värske õhk toovad veel kestvasse keerulisse olukorda leevendust ja õues liikumine üksi või kahekaupa on jätkuvalt lubatud, järgides rangelt kahe meetri nõuet teistest möödudes.

Leevendust sunnitud olukorda toob ka huumor, olgu see siis kollane, sinine või must.

Leevendust sunnitud olukorda ja pingete maandust toob ka huumor, olgu see siis kollane, sinine või must.

Me kõik avastame iseendas uusi tahke, leiame oma suhte uusi nüansse ja ka neid külgi, millega peab nüüd silmitsi seisma, tegelema ja rääkima.

Ma ei ole esimene, kes seda ütleb ja ka omal nahal tunnetab, et kõik see, mis seni oli, seda ilmselt täpselt sellisel kujul enam tagasi ei saa ja maailm on jäädavalt muutunud. Ka siis, kui tervisekriis ja eriolukord möödub. Me oleme kõik üksikult ja ühiselt avastanud ja õppinud midagi uut enda elust, kogukonnast ja võimalustest, mida me iga päev naudime. Saanud teada, millest me tegelikult puudust tunneme ja mis meid tegelikult elus ja koos hoiab.

Kord päevas püüan end koduste toimetuste, pereelu ja tööülesannete täitmise kõrval kurssi viia ka sellega, mida inimesed sotsiaalmeedias jagavad, Eestis ja mujal maailmas. Selle kõige üldine nimetaja on kohanemisoskus ja -võime ning eluterve huumor. Iga päev saan peata ära naerda nii, et vesi silmist väljas.

Huumor aitab hoida mõistuse kodus ja avardab maailma neil nädelatel, kui seda füüsiliselt teha ei saa.

Huumor aitab ka teadmatusega hakkama saada, sest teadmatus kimbutab hetkel kõiki. Üksikuid, pereinimesi, koolilapsi, ettevõtjaid. Hea, et oleme häälestunud elurõõmule ja üksteise aitamisele. Peame vastu ja teeme nalja!

Rain Resmeldt Uusen-Chauhan
peatoimetaja



Rasketel aegadel aitab kaoses hakkama saada positiivsus

SOOVITUS Mõistan, et võib olla väljakutsuv mõelda positiivselt, kui kõik tundub olevat kaoses. Kuid igas kaoses on alati ka võimalus. Selle sees olles on oluline hoida enda tähelepanu positiivsusel, et saaksid toimuda sinu jaoks vajalikud muudatused.

Chanet Siret Simonen
lahenduskeskne coach ning ettevõtja

Enda emotsioonide reguleerimise oskus on oluline mitte ainult sinule endale, vaid ka kõigile sinu ümber olevatele inimestele, isegi virtuaalselt. Ära lasse hirmul endast võitu saada, vaid vali teadlik töö enda mõtetega. Keskendu positiivsele. Hoi a fookus sellele, mis on hästi. See võib olla raskem, kui probleemidele ja muredele keskendumine, kuid kumma sa valid, kui tead, et positiivse märkamine võib tuua sulle ootamatuid lahendusi?

Positiivsed inimesed leiavad kergemini lahendusi

Kas teadsid, et sinu aju on positiivsel lainel 31% produktiivsem kui negatiivsel lainel? On tõestatud, et arstid on 19% kiiremad ja täpsema diagnoosiga, kui nende hoiakud ja mõtlemine on suunatud positiivsusele.

Psühholoog ja positiivse psühholoogia õpetaja Achor. S toob välja, et kui suudame leida viisi, kuidas saada olekus positiivseks, töötavad meie aju veelgi edukamalt, sest suudame töötada keerulisematel hetkedel kiiremini ja intelligentsemalt.

Kui oled positiivne, siis su organism toodab dopamiini, mis mitte ainult ei muuda sind õnnelikumaks, vaid lülitab sisse ka kõik sinu aju õppekeskused, võimaldades sul maailmaga erineval viisil kohaneda.

Kasvata positiivsust, olles tänulik

Positiivsed hoiakud teevad meid õnnelikumaks, loovamateks ja aitavad meil õppida. Seda on küll hea teada, aga kas me siis lihtsalt "hakkame positiivseks" ja kuidas see üldse välja peaks nägema?

Mõnikord piisab sellest, kui tuleb endale meelde: "Ole positiivne!" Aga enamasti ei saa endale positiivsust peale sundida ja siis tuleb appi positiivsuse asemel tänulikkusele keskendumine.

Positiivse psühholoogia uuringutes on leitud, et tänulikkus on tugevalt seotud suurema õnnega. Tänulik olles tunneme rohkem positiivseid emotsioone ja oskame märgata head meie ümber. Tänutundes olles ei ole ruumi negatiivsetele mõtetele ja tunnetele, on vaid ruumi positiivsele.

Soovitused

Keskendudes elus positiivsetele asjadele ja olles nende eest tänulikud, suudame paremini kogeda positiivsemaid tundeid ja seeläbi keskenduda hea vaimse tervise seisundile.

• **Märka inimesi, kes sind toetavad, ja väljenda oma tänulikkust nii, et seda tunnete nii sina kui ka nemad!** Kui näitad, et hindad, mida teised sinu ja kogukonna heaks teevad, parandad nii enda kui ka teiste enesetunnet. Ütle aitäh alati, kui on võimalus! Kui märkad midagi, mida keegi teeb hästi või eriliselt, ütle seda talle! Kõige parem on see, et see ei maksa mitte midagi.

• **Märka ka iseenda hoolimist ja neid samme, mida sina enda pere tarbeks teed, et teised end turvaliselt tunneksid.** Märka ka seda, mida sa juba varem oled teinud, et sa täna saaksid end turvaliselt tunda. Näiteks oled loonud toetavad harjumused enda perele ja käite tihti looduses. Sul on olemas



Tänutundes olles ei ole ruumi negatiivsetele tunnetele, on ruumi vaid positiivsele.

kodu, kus ühiselt koos aega veeta. Kui on aga mingid kohad, kus tunned, et kõik ei ole nii nagu sooviksid, siis võta seda kui õppetundi. Parim lahendus sellele on, kui kirjutad enda jaoks välja, miks sa selle kogemuse eest oled tänulik. Haara endale kapipõhja aastateks seisma jäänud märkmik või osta uus ja pane see nüüd enda jaoks tööle.

• **Tõsta oma enesekindlust ebakindlatel aegadel, olles tänulik.** Seda tehes tõstad sa enda sisemist enesekindlust ja lood sisemist tasakaalu. Ole hetkes ja märka seda, mis on hästi, ning muredele jääb koheselt ruumi vähemaks. Kui riigis valitseb eriolukord ja pead seetõttu töölt koju jääma, mõtle, mille üle sellises olukorras tänulik olla. Saame olla rohkem iseendaga, saame luua uusi harjumusi, saame veeta rohkem aega enda pereliikmetega (olenemata sellest, kas saame füüsiliselt nendega kokku või mitte, kuid helistame kindlasti rohkem kui tavapäradel, sest nüüd on meil aega), meil ei ole kiiret, elurütm aeglustub ja saame valida teisiti.

• **Õpi mõistma, kuidas teised end tunnevad.** Tänu olemine aitab sul

paremini mõelda teiste inimeste tunnetele – seda nimetatakse empaatiks (võimalus näha asju teise inimese vaatevinklist). Kui oled tänulik igal hetkel, hakkad teisi rohkem märkama. Näed seda, kes ta inimesena on ja mis on see panus, mida tema pakub maailmale. COVID-19 puhangu ajal tõuseb ühiskonna empaatia väga selgelt esile. Luuakse kogukondi, mis aitavad seisma jäänud arvutitel jõuda lasteni, kes vajavad neid koduõppeks. Rajatakse ühendused, mis toetavad toiduabi-ga neid, kes ise seda teha ei saa. Paljud meist istuvad kodudes karantiinis, mitte enda pärast, vaid selleks, et me teisi ei nakataks. Oleme valmis seda tege-ma meie kõigi jaoks.

Mida teha?

Nüüd, kui oled kodus, on parim aeg harjutada uusi harjumusi, mis kannavad meid veel pikki aastaid. Enne magaminemist soovitatakse iga päeva lõpus teha nimekiri asjadest, mille eest oled sellel päeval tänulik. See on üks nendest tegevustest, mis võiks saada igapäevaseks harjumuseks. Lisaboonusena toetab see tegevus sinu und, mis on väga vajalik hetkel, kui toimumas on suured muutused.

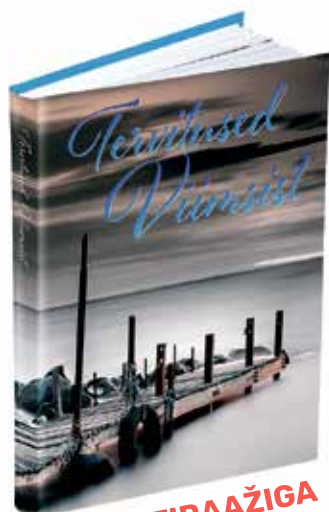
Tänulik olemine aitab sul elus rasketest aegadest läbi tulla

Kui sul tekib ärevus järgnevate kuude toimetuleku osas, siis püüa saada ühendus enda usalduse tundega. Sulle silmad ja meenuta, millal sa oled tundnud end turvaliselt, hoitud ja hästi. Mõtle sellele nii kaua, kuni su keha tähtub selle tundega, ning lausu endale: "Ma usaldan, et igale olukorrale on olemas lahendus."

Kui tunned, et tänulikkuse harjutamine ja praktiseerimine on see, mis sind toetaks, aga hää su peas ütleb: "Ei tea, kuidas see mu arved maksab?", siis lihtsalt hing, hing veel korra ja usalda. Positiivses tundes olles ja usaldusega lood sa enda ellu rohkem. Kaotada pole midagi!

jaga meiega!

- **Kuidas sinu pere uue olukorraga kohanenud on?** Jaga oma pere tegemisi, nippe ja trikke innustuseks ka teistele. Mis teil hästi töötab? Mida uut olete teinud?
- Kirjuta meile oma lugu aadressil teataja@viimsiteataja.ee.



Viimsi valla 101. sünnipäevaks

Hea kingitus endale, külalistele, koostööpartneritele tutvustamiseks meie koduvalla tegemisi

Värviline, õmmeldud liimköites kõvakaaneline raamat. Formaat 210x260 mm, 184 lehekülge

Rohkelt illustreeritud raamat annab hea ülevaate meie igapäevastest tegemistest vallas, näitame meie kogukonna elujõulisust ja jätkusuutlikkust ning teeme tagasisaate Viimsi valla külade minevikku, millest on teateid alates muinasajast.

PIIRATUD TIRAAŽIGA RAAMAT AINULT ETTETELLIMISEL
kuni 30. aprillini 2020
hinna 25 eurot
viimsiraamat@gmail.com

Info: Siiri Visnapuu tel 501 2517, Õie Õli tel 5289760
Viimsi-Kinkeraamat

Müügil kinkekaardid

Viimsi Teataja

Peatoimetaja: Rain Resmeldt Uusen, tel 602 8840, e-post rain.uusen@viimsivv.ee
Väljaandja: Viimsi Vallavalitsus
Trüki toimetanud: Meedium OÜ, tel 5661 1097, e-post yks@ajakirjaks.ee
Kojukanne: Express Post AS, tel 617 7717, e-post tellimine@expresspost.ee

Vallaleht ilmub kaks korda kuus reedeti.

Ajalehe järgmine number ilmub 17. aprillil. Kaastööde ja reklaamide esitamise tähtaeg on 9. aprillil kell 16.

www.viimsiteataja.ee

@viimsivald



Facebook.com/ViimsiTeataja
Facebook.com/ViimsiVald



Toimetust ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil vt@viimsivv.ee. Kaastöid võib tuua ka otse toimetusse või saata postiga aadressile **Nelgi tee 1, 74001 Viimsi, Harju maakond**. Toimetusel on õigus kaastöid toimetada ja lühendada.

Veel saab tellida valla kinkeraamatut

RAAMAT Kümme aastat tagasi ilmus Viimsi valda tutvustav ajalooline raamat. Nüüd, kui vald on 100-aastane, oli õige aeg koostada rohkelt illustreeritud 184-leheküljeline kõvaköiteline raamat "Tervitused Viimsist".

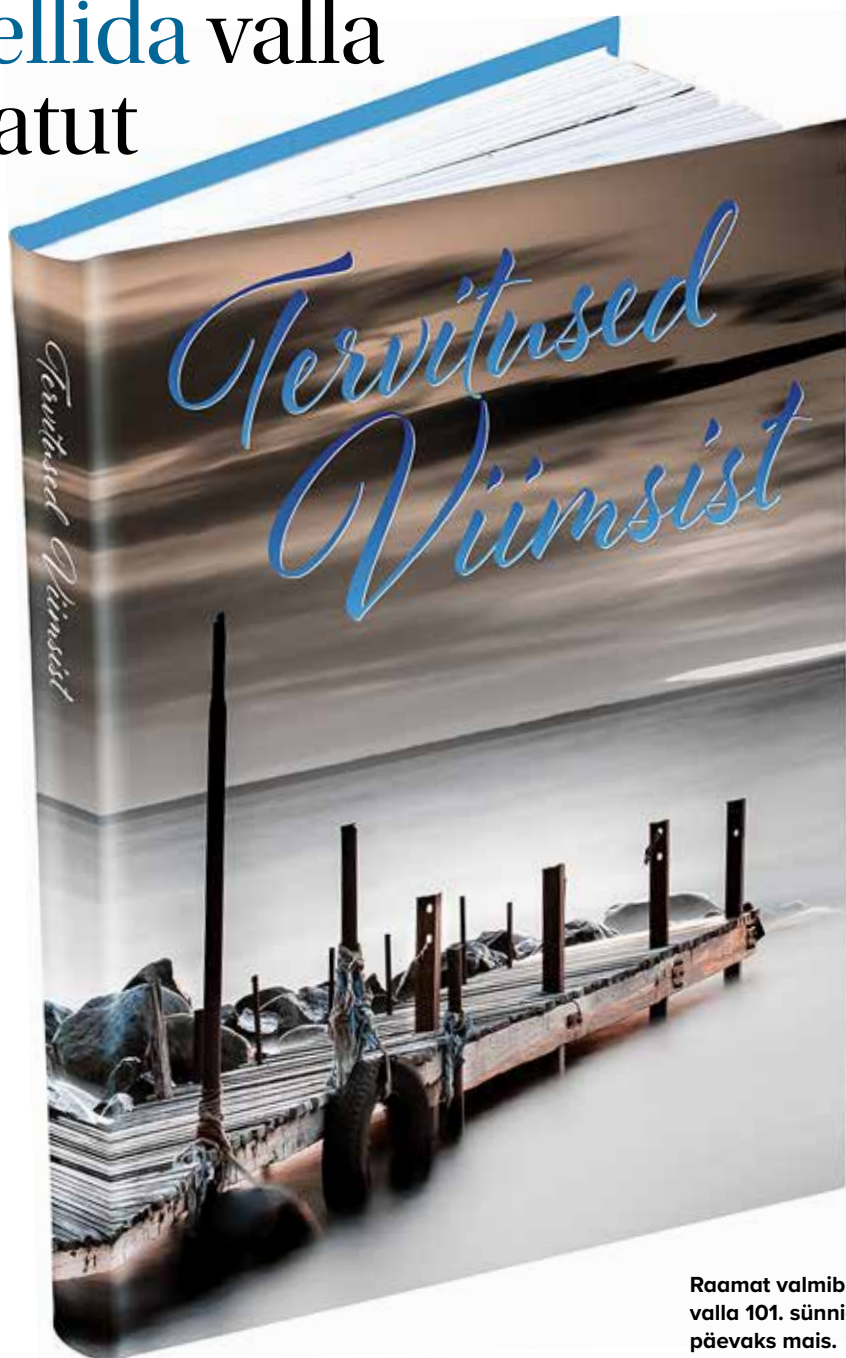
Viimsi on kiirelt arenev, kasvava rahvaarvuga vald. Selle raamatu kangelane on viimsilane oma tegemistes ja toimetamistes looduskaunil Viimsi poolsaarel. Praeguse põlvkonna kohus on säilitada ja edasi kanda meie traditsioone ja ajalugu ning talletada tänast Viimsi lugu, millest hiljem saab meie ajalugu. Oleme uhked oma tublide inimeste üle ning samas, kui me ei austa ennast, oma traditsioone ega tavasid, ei oska me austada ka teisi.

Raamat valmib valla 101. sünnipäevaks mais 2020.

Pikendasime ettetellimise aega, tiiraaž sõltub tellijate hulgast. Raamatu hind on 30. aprillini 25 eurot, raamatud vabamüüki ei tule. Müügil on raamatu "Tervitused Viimsist" kinkekaardid hinnaga 25 eurot.

Tellimusi ootame e-posti aadressile viimsiraamat@gmail.com.

- Lisainfo: Siiri Visnapuu (tel 501 2517), Õie Õll (tel 528 9760).
- Loe lisaks Facebookis Viimsi kinkeraamat, kust leiab ka tellimisvormi.



Raamat valmib valla 101. sünnipäevaks mais.

PÖÖRDUMINE

Head Viimsi valla ettevõtjad!

ERIOOLUKORD Soovime tunnustada kõiki neid ettevõtjaid, kes on suutnud oma ettevõtte töös hoida, pakkudes seeläbi tööd inimestele ja maksutulu riigile ning omavalitsusele. Soovime teile palju jõudu!

Oleme nüüd riigis mõnda aega tegelenud viirusetõrjemeetmete rakendamise ja see töö pole kindlasti veel lõppenud. Ettevõtjatena aga teate, et raskel ajal on oluline vaadata tulevikku ja hakata mõtlema sellele, kuidas majandusele uuesti hoog sisse saada. Kindlasti teie seda iga-päevaselt juba teetegi, aga lubage ka meil kaasa mõelda.

Loomulikult tuleb meil anda endast kõik, et elus hoida senine majandus, sest ühel hetkel vajame uuesti kõike seda, mida kuu aega tagasi. Mida me aga üheskoos, viimsilastena, saame majanduse ja tarbimise elavdamiseks hetkel ära teha?

Virtuaalne maailm vajab uusi virtuaalseid lahendusi. Uusi teenuseid vajatakse ka olukorras, kus inimestevahelised kontaktid on minimaalsed. Tekivad uued tarbimisharjumused. Proovime siis meie olla need, kes näevad selles olukorras uusi ärvõimalusi ja need ära kasutavad.

- Palun andke teada, kes soovib oma teenuste reklaami Viimsi Teatajasse! Järgmine Viimsi Teataja ilmub 17. aprillil. Loomes tasuta infolehekülje ajalehte ja valla kodulehele. Saatke oma info e-posti aadressil ettevotlus@viimsivv.ee hiljemalt 10. aprilliks. Viimsi Teatajas avaldame tasuta ettevõtte lühireklaami: ettevõtte nimi, mida toodetakse või millist teenust pakutakse, kontaktandmed.

- Käivitame mõttetalgud eesmärgiga koguda ideid kohaliku ettevõtluse edendamiseks. Head ettevõtjad, andke kindlasti teada ka sellest, mida valla valitsus teie heaks teha saab! Palun saatke oma ettepanekud ja ideed e-posti aadressil ettevotlus@viimsivv.ee.

Kindlasti avaldame Viimsi Teatajas ning valla kodulehel positiivseid lugusid sellest, kuidas te olete hakkama saanud ja mida originaalset välja mõelnud.

Tunnustame veelkord kõiki ettevõtjaid ja astume koos samme, mis aitavad meil keerulistest aegadest kiiresti üle saada!

Lugupidamisega
Illar Lemetti
vallavanem

LUMEN

AASTAST 1993

Sinu HAMBAKLIINIK Viimsis

Kõik digitaalsed ravivõimalused:

KÕRGTEHNOLOOGIA

KIIRUS

KVALITEET

KOGEMUS

Oleme Haigekassa lepingupartner.

Laste ja täiskasvanute ravi, proteesihüvitis.

Asume **Viimsi Äritares** ja **Viimsi SPA** majas



Helista **601 1812** ja vaata **www.lumen.ee**

Tegevusluba nr: Lo2451

MAGAZIIN

Lai valik, mõistlik hind!

Pakkumised kehtivad 02.04.-29.04.2020 või kuni kaupja jätkub. Pildid on illustreerivad.



Ühekordsed nõud

Hinnad alates
070

Laud + 2 tooli
64.90€

49⁹⁰



Survepesur
1500 W, 390 l/h
99.00€

79⁰⁰

Aiakäru
78 l
42.90€

32⁹⁰



Kellad

-20%
kliendikaardiga



Lastealuspüksid ja särgid

-20%
kliendikaardiga

Randvere tee 1b, Viimsi • E-R 10-18 • L 10-17 • P 10-17

f /magaziin

ig /kauplusmagaziin

www.magaziin.ee

Viimsi valla aukodaniku president Lennart Meri preemia laureaat

Lilian Jõesaar süvenes keeleõppe- teadusesse

INTERVJU Haabneeme kooli inglise keele õpetaja ja võõrkeelte aineühenduse juht Lilian Jõesaar õppis Portsmouthi ülikoolis humanitaar- ja sotsiaalteaduskonnas rakenduslingvistikat ja tegi magistritöö* keeleõppes, uurides õppija emakeele kasutamise tagamaid õppeprotsessis. Tänutäheks määras vald talle Lennart Meri preemia.

Rain Resmelt
Uusen

Viimsi Teataja
peatoimetaja



Oled Viimsis elanud 16 aastat. Mis on siin selle aja jooksul sinu jaoks muutunud?

Kõige rohkem muutunud olen võib-olla mina ise. Olen peaaegu pool sellest ajast elanud Eestist eemal ja igal suvel kodus käies on tegelikult olnud huvitav jälgida, kuidas Viimsi on muutunud, vähemalt väliselt. Viimsist on saanud nagu omaette linn, mitte lihtsalt koht linna lähedal maal. Siin on suurepärased võimalused vaba aja veetmiseks, sportimiseks (lisaks ka kergliiklusteed), siin toimub erinevaid kultuuriüritusi, kogukonnaüritusi, järjest rohkem luuakse töökohti. Kõige rohkem hindan võib-olla seda, et Viimsi on vaatamata n-ö linnastumisele ikka veel loodusega nii tihedalt põimunud ja seda peaksime me väga hoidma ja väärtustama, sest vahel tundub, et oleme seda justkui kaotamas. Sisemiselt on Viimsi muutunud minu jaoks võib-olla selles mõttes, et siin elades ja töötades olen näinud ka Viimsi "kõõgipoolt", mille käigus olen tunnetanud ja kogenud

kogukonna laulupeolikkude ühtekuuluvust ja hoolimist, mis on väga oluline.

Oled saanud Viimsi valla aukodaniku president Lennart Meri nimelise preemia oma keeleõpeteemalise magistritöö koostamise ja kaitsmise eest. Kuidas selle teemani jõudsid?

Teemani jõudsin peamiselt kahel põhjusel. Kuna olen ise võõrkeele õpetaja ning õppija, siis olen olnud palju olukordades, kus nii õpetajale kui ka õppijale omase keele kasutamine reaalses klassiruumi situatsioonis on olnud võib-olla loomulik ja mõistlik lähenemine. Samas on ülemaailmselt levinud arusaam, et teise keele omandamisel tuleb rangelt kasutada ainult seda keelt, mida õpitakse. Ühelt poolt on see ka võib-olla mõjutatud keeleõpematerjalide suurtootjate poolt, kelleks on USA ja Suurbritannia, kelle materjalid on kõik ühe keele baasil. Seega tundus kuidagi oluline ja vajalik uurida antud teemat ja emakeele kasutamist teise keele õppimisel lähemalt, sest teooriad ja praktika justkui ei klappinud. Antud teema puhul oligi suur eelis see, et olen ise just see teise keele rääkija, kes on kõike enda peal tunda saanud. Teiseks ajendiks oli lap-

sevanemate tagasiside selle kohta, et kui õpetaja räägib tunnis ainult võõrkeeles, on lastel liiga raske, seda eriti just õpilastel, kes kõike n-ö lennult ei haara ja kelle keeletase ei ole veel piisav.

Milline on sinu teadusalane järgmine eesmärk?

Kiitusega lõpetatud ülikool Inglismaal on tükiks ajaks piisav. Eks järgmine loogiline samm oleks doktoriõpe.

Mida me peaksime su töö tulemustest teadma ja kuidas seda saab edaspidi rakendada?

Minu magistritöö otsis vastuseid põhiliselt kolmele küsimusele: miks ja milleks õpetajad ja õpilased võõrkeele tundides emakeelt kasutavad ning kas sellel on pigem pärssiv või õppimist edendav efekt. Ehk millised on seosed emakeele ja võõrkeele kasutamisel keeletunnis ning kuidas mõjutab õpilaste võõrkeele õppimist sellega seotud võimalik ärevustunne.

Väga lühidalt öeldes näitas läbiviidud uuring, et emakeele sihitadlik, ette planeeritud ning oskuslik kasutamine õpetaja poolt keeletundides on pigem õppimist soodustav, eriti madalama taseme õppija puhul. Kuna teise keele õppijatel on juba eelnevalt üks keel omandatud, siis selliste eelnevate teadmiste kasutamine ning seoste loomine eelnevaga ongi uue keele õppimisel üks suurimaid eeliseid nii õpilaste kui ka õpetajate jaoks. See on ka üks olulisim emakeele kaasamist soosiv faktor teise keele omandamisel, sest keeleõppimise üks põhieesmärke on mõtte edastamine ning enda ja ka kon-



Distantsõpetamine looduses.
Fotod: Tiit Mõtus

teksti arusaadavaks tegemine teises keeles.

Kuidas see keeleõppija emakeele kasutamine õppeprotsessis siis käib?

Eks neid võtteid ja lähenemisi viise ole erinevaid. Millal ja kus emakeelt võõrkeele õppimisel kasutada sõltub palju ülesannete keerukusest ja õppija keeletasemest. Suureks komistuskiviks õppijate hulgas

taja teatud termineid või lauseid kordab ka emakeeles vahelduvalt võõrkeelega. Kakskeelsed inimesed kasutavad tihti oma kõnes nn koodivahetust, mis tähendab üksikute sõnade, fraaside või lausete teises keeles kasutamist nt rääkimise ajal. Sama võib kasutada ka teise keele õppimisel, kui kasutatakse veel omandamata sõnu või termineid sihtkeeles. Samuti on fraseoloogismide (kõnekäänud, võrdlused jne) puhul keeruline keelest aru saada – ka siin on emakeelest palju abi. Paaris- ja grupitööde puhul ning õppijate omavahelise grupidünaamika sujumiseks ja eesmärgi saavutamiseks võiks olla lubatud ka mõningane emakeele kasutus, sõltuvalt ülesande keerukusest, sest vastasel juhul võib jääda eesmärk saavutamata. Emakeele abi keeleõppel toetub ka lähima arengu tsooni teooriale. Ja vahel on lihtsalt kindluse mõttes hea üle

Viimsi on vaatamata n-ö linnastumisele ikka veel loodusega nii tihedalt põimunud ja seda peaksime me väga hoidma.

on tihti ülesande juhendid, mille ülekordamine paari emakeelse lausega on õppijale abiks ja tagab ülesande õige lahenduse. Samuti võib uue ja tundmatu teema selgitamine olla lihtsam, kui õpe-

kontrollida, kas õppija on saanud asjast õigesti aru, ja nii vältida vale arusaama kinnistumist. Kõike seda arvesse võttes peaks keeleõpetaja ette nägema ja ära tunnetama need kohad, kus emakeelest on abi ja millal seda tasub kasutada ning millal peaks vältima.

Sa räägid keeleõppe kontekstis ka ärevusest õppimise ja tulemuste ees. Millist see tekib?

Magistritöös uurisin seost ka keeleõppega seotud ärevuse ja emakeele kasutamise keelekeele. Teise keele omandamisel mängivad olulist rolli ka afektiivsed ehk tunnelised-psühholoogilised faktorid. Õppija siseneb teise keele õppimisel justkui uude rolli või omandab uue identiteedi. Keeleõppe ärevust seostatakse sellega, kui õppija ei oska ennast teises keeles piisavalt hästi väljendada ega arusaadavaks teha, kui ta teeb vigu keelekasutuses, mille tulemusena tekib häbitunne, mida emakeeles läbiviidavates tundides ei teki. See võib viia õpitulemuste langemiseni antud õppeaines. Kui õppijal on olemas võimalus hätta jäädes ennast ka emakeele abil väljendada, võib ärevustunne enne keeletundi või õppimise ajal olla väiksem või üldse puududa.

Kas sa näed oma magistritööil ka leidudel ka reaalset väljundit edaspidi?

Jah, kasutan neid teadmisi iga päev oma töös ja räägin neist teistele. Samuti võiks see olla aluseks edasisele teadustöö tegemisel.

Miks on mõnel inimesel uue keele omandamine niivõrd lihtne ja teisele jälle kohutavalt keeruline?

Keele omandamisel ja õppimisel mängivad rolli väga mitmed tegurid, eelkõige juba sellepärast, et oleme inimestena ja õppijate-na väga-väga erinevad. Kindlasti kuuluvad peamiste tegurite hulka motivatsioon ja vajadus uue keele omandamiseks – kas see motivatsioon on sisemine või välimine, kas me ise tahame, vajame või me lihtsalt peame seda õppima, just viimane tundub olevat nooremate õppijate puhul levinud hoiak. Üheks oluliseks teguriks on ka erinev õpivõime ehk, nagu öeldakse, palju kellelegi on antud. Kuid on ka inimesi, kelle motivatsioon ületab õpivõimed ning keeleõppe tulemu-



Koolimaja on kolinud arvutisse.

sed on väga head. Ka psühholoogilised tegurid võivad keele omandamist suuresti mõjutada. Seega kõik, mis toimub inimese ajus uue keele rääkimisel või õppimisel, on päris keeruline protsess ja koosneb väga mitmest etapist. Kõigele sellele lisanduvad välised faktorid ehk keeleõppe keskkond, meetodid ja muud asjaolud, mis meid igapäevaselt mõjutavad.

Oled Haabneeme kooli õpetaja. Kuidas oled sina praeguse eriolukorraga ja distantsõppega kohanenud?

Eks iga probleem viib uute lahenduste ja arenguteni. Algus oli muidugi harjumatu, eelkõige tuli harjuda uute tingimuste ja teadmusega ning proovida selles olukorras võimalikult hästi edasi tegutseda. Katsetamist oli omajagu, nii mõnelgi päeval sai õhtust märkamatuks öö ja ööst varahommik. Iga päevaga sel-

Äärmisel vajadusel saab suured naljamehed ja segajad “vaigistada” või eemaldada ja seda vaid ühe hiireklikiga.

gus üha rohkem, mis antud olukorras toimib ja mis mitte. Kogu koolipere vahel on olnud pidev koostöö, juhtnõude jagamine ja ühiste töömeetodite läbirääkimine. Samuti üksteise murede ja õnnestumiste ärakuulamine ja kogemustest õppimine. Töökoormus suurenes järsult nii õpetajatel kui ka ilmselt õpilastel, sest kõigeaeg tuli üksi hakama saada. Suureks leevenduseks on olnud veebitundide rakendamine, mis tundub ka õpilastele endile meeldivat. Kõik on nõus pigem ühiselt videosilla vahendusel kokku saama ja koos tegema. Minule isiklikult meeldib eriti see, et veebitunnis ei ole distsipliiniprobleeme, mis hoiab kokku energiat ja jõuab ka palju rohkem teha. Äärmisel vajadusel saab suured naljamehed ja segajad “vaigistada” või eemaldada ja seda vaid ühe hiireklikiga.

Kas praegune sunnitud eriolukord, õppimine distantsilt, digitehnoloogiatele lootmine muudab meid inimestena? Millises suunas?

Ma väga loodan, et muudab. Ehk õpime rohkem teineteisest hoolima, efektiivsemalt suhtlema, ka koduseinte vahel. Mõtlesin suuremalt, hindama ümber asju, mis on meie jaoks olulised, hindama inimesi ja suhteid. Muudab meid iseseisvamaks ja vastutustundlikumaks. Õpetab uusi oskusi ja kui keegi kahtles digipädevuse olulisuses, siis praegune olukord tõestab pigem vastupidist. Iga probleemi või eriolukorra lõpptulemus võiks olla areng ja kasvamine. Võib-olla peaks ümber hindama nii mõnedki praegused sotsiaalselt konstrueeritud arusaamad ja käitumismallid.

Räägi endast kui õpetajast ja oma kümne aasta pikkusest kogemusest – milliseid väärtushinnanguid järgid ja kuidas õpetajaametit enda jaoks lahti mõtestanud oled?

Päris kümnet aastat täis ei tulegi, olin vahepeal mõned aastad välismaal, kuigi ka seal tegelesin natuke õpetamisega ning ise ka keele õppimisega. Samuti on mu enda lapsed algteadmised saanud võõrkeeles, hollandi keeles, seega olen ka selle külje pealt teise keele omandamise protsessis väga lähedalt osalenud. Võib-olla olen natuke vanamoodne, kuid oluliseks pean ürgseid väärtusi nagu lugupidamine, teistega arvestamine, aitamine. Ka austav distantsi hoidmine näitab hoolimist ja lugupidamist nii õpetaja kui ka õppetöö suhtes. Võib-olla olen vahel ka innukas õigluse eest seisja. Õpetajaameti juures meeldib mulle kõige enam teadmiste jagamine ja edasiandmine ning arutlemine erinevate keelenüansside üle. Õpetamine on paljuski nagu mõistatuse lahendamine koos õpilastega, millel on palju erinevaid etappe ning mis lõpuks sind iga korraga järjest rohkem lahenduse poole viivad. Valmisolek ja tahtmine õppida teevad protsessi nii õpetajale kui ka õpilasele palju meeldivamaks. Kindlasti on sellel ametil ka oma negatiivsed küljed, mis põhiliselt on seotud keeruliste olukordade või suhetega, nii õpilaste kui ka lapsevanematega, ja sellega toime tulla on järjest enam osutumas vajalikuks ja oluliseks õpetaja oskuste pagasis.

Sinu hobiks on jooksmine. Kuidas sa selleni jõudsid ja milline on pikamaajooksu olulisus sinu jaoks sinu elus? Aitab see balansseerida tööstressi õpetajana? Kuivõrd oluliseks sa pead üldse hobisid?

Sport on juba lapseeas olnud minu suur hobi. Alustasin suusatrenniga, kus mõistagi tuli palju tegeleda ka jooksmisega. Veel olen tegelenud palju orienteerumise ja seiklusspordiga. Minu jaoks on sport elustiil, ilma selleta ei kujuta ma oma elu ettegi. Pikamaajooksu olen armastanud alati rohkem kui lühike si distantse, arvan, et minu tugevus on pigem vastupidavus. Maratonijooksu avastasid enda jaoks Hollandis elades, kus võtsin igal aastal järjest paremate tulemustega osa nii Amsterdami kui ka Rotterdami maratonidest. Sport ja eriti võistlussport ning tulemuste saavutamine paneb pingutama, distsiplineerib, samas toob kaasa ka rahulolutunde, kui oma eesmärgi saavutad. Üks eesmärk on ka veel spordivaldkonnas saavutamata – maratoni pole veel suutnud alla kolme tunni joosta, kuigi paar aastat tagasi olin sellele väga lähedal. Kindlasti aitab regulaarne jooksmine ka tööstressi vastu ja olen tähele pannud, et jooksmise ajal tuleb tihti palju häid ideid ja mõtteid ning halvad emotsioonid saab peas rahulikult läbi mõelda ja jooksurajale jätta. Arvan, et hobi üldse on väga olulised, pakkudes vaheldust igapäevaelule ja rutiinile. Meeldivaga tegelemine annab häid emotsioone ja laeb meid vaimselt.

* Magistritöö originaalpealkiri: *Teachers' and students' language use in foreign language classroom: an analysis of the role of L1 in target language learning.*



Teated

Projekteerimistingimused

Projekteerimistingimuste andmine avatud menetluses Viimsi vallas Haabneeme alevikus Lumemärja tee 29 kinnistule detailplaneeringu täpsustamiseks.

Viimsi vallavalitsuse ehitus- ja kommunaalosakonnale on esitatud projekteerimistingimuste taotlus Lumemärja tee 29 kinnistule Pringi külas hoone püstitamiseks detailplaneeringu olemasolul. Kinnistu asub alal, mille ehitusõigus on määratud Viimsi Vallavolikogu 10.06.1997 otsusega nr 160 kehtestatud Haabneeme vee- ja teedeühistu maaüksuse detailplaneeringuga.

Soovitakse suurendada hoonestusala 10% Lumemärja tee 27 kinnistu poolses osas ja nihutada 10% Lumemärja tee 31 kinnistu suunas vastavalt taotluse juurde esitatud skeemile. Antud juhul ei ole projekteerimistingimuste väljastamine vastuolus õigusaktide, isikute õiguste või avaliku huviga. Detailplaneeringuga lubatud teisi parameetreid ei suurendata, samuti on tagatud tuleohutuskujad naaberkinnistutele kavandatavate hoonetega.

Vastavalt ehitusseadustiku § 27 lg 4 punktile 2 võib pädev asutus täpsustada projekteerimistingimustega hoonestusala tingimusi. Kohalik omavalitsus korraldab projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena ehitusseadustiku § 28 ja 31 lg 1 alusel. Ehitus- ja kommunaalosakonna ettepanek on lahendada taotlus avalikku istungit korraldamata ja avalikustada projekteerimistingimuste eelnõu Viimsi vallavalitsuse veebilehel. Huvitatud isikutel on võimalus projekteerimistingimuste eelnõu kohta väljendada oma arvamust 10 kalendripäeva jooksul, alates avalikustamisest. Kui arvamuse andja ei ole kümne päeva jooksul projekteerimistingimuste eelnõu avalikustamisest arvates arvamust avaldanud ega ole taotlenud tähtaja pikendamist, eeldatakse, et arvamuse andja ei soovi projekteerimistingimuste eelnõu kohta arvamust avaldada.

Ehitus- ja kommunaalosakond

Valla mandriosa rohevõrgustiku toimivuse uuring

Viimsi vallavalitsuse tellimisel on koostamisel Viimsi valla mandriosa üldplaneeringu teemaplaneeringuga “Miljöövär-tuslikud alad ja rohevõrgustik” kavandatud rohevõrgustiku toimivuse uuring.



“Viimsi safari”. Foto: Hannes Pehlak

Uuringu välitööd on juba alanud, linnustiku ja loomastiku eksperdid töötavad ka ebatavalistel kellaaegadel hilisõhtust varahommikuni. Töö koostamiseks korraldatakse küsitlusi ja intervjuusid, jooksev informatsioon ilmub Viimsi valla kodulehel ja ajalehes Viimsi Teataja.

VT

Koolid, lasteaiad, kultuuri-asutused ja mänguväljakud jäävad aprillis suletuks

24. märtsil toimunud erakorralisel istungil otsustas Viimsi vallavalitsus jätta vallavalitsuse hallatavad haridus- ja kultuuri-asutused suletuks kuni aprilli lõpuni. Aprillikuu eest vabastatakse lapsevanemad lasteaiade kohatasust (58 eurot). Lisainfo: annika.vaikla@viimsivv.ee.

1. maini 2020 on keelatud kõik avalikud kogunemised, kino-seansid, ööklubid, etendused, kontserdid, konverentsid, spordi- ja liikumisüritused ning muuseumide ja muude näitusasutuste külastamine. Vaatamata kehtestatud meetmetele kasutatakse kogunemiskohtadena mänguväljakuid, staadione jt vabas õhus asuvaid rajatisi, kus elanike kogunemise tagajärjel on võimalik ulatuslik COVID-19 viiruse leviku jätkumine. Seetõttu võttis vallavalitsus 25. märtsil vastu otsuse keelata ka Viimsi valla avalikus ruumis asuvate mängu- ja spordiväljakute kasutamine.

VT



Viimsi vald jätkab LED III projektiga – ligi mil

TÄNAVALGUSTUS Vallavalitsus sai järjekordse positiivse otsuse tänavavalgustuse renoveerimiseks esitatud taotlusele ja nüüd käib juba kiire ettevalmistustöö Viimsi LED III projektiga alustamiseks.

Alar Mik

ehitus- ja kommunaal-
osakonna juhataja



Märtsi alguses tegi SA Keskkonnainvesteeringute Keskus otsuse toetada tänavavalgustuse uuendamise taotlusvoorust ühtekokku 20 kohaliku omavalitsuse projekti 12 838 079 euroga, millele omafinantseeringuna lisandub 5 837 060 eurot (taotlusi esitati III vooru 28 omavalitsuse poolt). Ka Viimsi valla LED III projekt sai positiivse otsuse. Toetust antakse struktuuritoetuste perioodi 2014–2020 meetmest “Energiasäästu ja taastuvenergia osakaalu suurendamine” tegevuse “Tänavavalgustuse taristu renoveerimine” kavandatud tegevuste elluviimiseks. Meetme töötas välja majandus- ja kommunikatsiooniministeerium ning toetusraha tuleb Euroopa Liidu Ühetekeuluvusfondist. Varasemalt on vald saanud toetust Haabneeme projektile (LED I) ning hetkel on töös LED II projekt.

Tööd saavad toimuma 13 piirkonnas

Viimastel aastatel on vallavalitsus tänavavalgustuse renoveerimisel ulatuslikke investeeringuid teinud läbi erinevate projektitoetuste. Valminud on tänavavalgustuse arengukava, mis valdkonna arengut suunab ja eesmärgid seab. Haabneeme aleviku keskuses on tänavavalgustuse nüüdseks KIK-i toel täielikult renoveeritud (402 uut valgustuspunkti), töös on ka LED II projekt (ehitushanke ootel) valgustuse parendamiseks 18 erinevas valla piirkonnas (eeldatavalt ligi 500 uut valgustuspunkti). LED III projekt on samuti vallaülene, hõlmates enda alla 13 piirkonda: Viimsi alevik (2 eraldi piirkonnaga), Haabneeme alevik (3 piirkonnaga), Pringi küla (4 piirkonnaga), Püünsi küla (1 piirkonnaga), Metsakasti küla (2 piirkonnaga) ja Randvere küla (1 piirkonnaga). LED projektide kavandamisel ja elluviimisel on lähtutud põhimõttest, kus alustati enim renoveerimist vajavatest ja energiakulukamatest piirkondadest ja järjest liigutakse edasi.

LED-valgustuse osakaal kasvab

Viimsi vallas oli 2020. aasta alguse seisuga kokku 5 636 valgustuspunkti, millest aasta alguse seisuga on LED-id ligi 30%. Töös olev LED II projekt tõstab selle näitaja ligikaudu 37%-ni ja algav LED III projekt viib osakaalu 2022. aastaks juba 45%-ni. Kavandatavatel tegevustel on otsene mõju aastase elektrenergia tarbimise vähendamisele 158 MW/h võrra aastas, mis omakorda tähendab süsihappesgaasi emissiooni arvestuslikku vähenemist 172 tonni võrra. Rahalises väljenduses tähendab projekt kokkuvõtteks ligikaudu 20 000 eurot aastas.

Pooltuhat uut LED-valgustit ja kaasaegne juhtimine

LED III projektiga hõlmata vates piirkondades varieerub valgustite võimsus 70 vattist kuni 250 vatti ning paljudes kohtades ei vasta valgustus enam tänapäevastele nõuetele, ka esineb pimedaid alasid. Kokku asub projektiga hõlmatud 13 piirkonnas 474 renoveerimist vajavat tänavavalgustuspunkti (praegune arv, mis tööde käigus kindlasti suureneb 480–490 punkti). Uued võimsused on esialgu kavandatud valdavalt 40-vatiste valgustitega, osalt ka kuni 90-vatiste valgustitega. Projekti käigus on vajalik valgustuspunktide tihedus üle vaadata ja optimeerida, vältimaks pimedate lõikude või valgustusreostuse teket. LED I projektiga on Haabneemes kasutusele võetud tänapäevane tehasepoolne juhtimissüsteem, mis võimaldab operatiivselt häiretele reageerida ja valgustust reguleerida. Samuti on plaanis kõik uued LED II ja III projekti käigus paigaldatavad valgustid liita nutika CityTouch juhtimissüsteemiga. Süsteemi sisestatud detailsed andmed, alates vundamendist kuni valgusti parameetriteni, võimaldavad infot analüüsida ja ülevaateid rajatud süsteemist luua (georeferentitud päringud, loendid jms).

Uus valgustus tuleb 44 teele

LED III piirkonda jäävate kaablite kogupikkus on praegu 13,7 km, millest maakaablid moodustavad 3 km ja õhukaablid 10,7 km. Projekti alal asub 474 asendamist vajavat valgustuspunkti, millele nominaalne koguvõimsus on 8720 W. Valgustusmaste on ühtekokku 472. Kus võimalik, viiakse õhukaabel maa alla. Suur osa mastidest on võrguettevõtte (Imatra Elekter AS) omanduses, kes on projektile oma kooskõlastuse andnud. Nendel mastidel, kus asuvad lisaks elektrivõrvi sidekaablid (ja kus võrguettevõtteid neid kaableid maa alla ei vii) asendatakse vaid valgustid.

Uusi metallist maste on kavas paigaldada 156. Metallmastidega uue teevalgustuse saavad Viimsi alevikus Nelgi tee, alates Tulbi tee ristmikust kuni lõpuni, Iirise tee, Amarülluse tee, Daalia tee, Begoonia tee, Orhidee tee, Asalea tee, Levkoi tee, Tare tee, Suur-Gerbera tee, Gerbera tee, Astilbe tee, Pojengi tee, Astri tee. Haabneeme alevikus saavad metallmastidega lähenduse Öuna tee, Melba tee, Pihlaka tee, Tellissaare tee, Lumemärja tee ja Hõbepaju tee. Pringi külas Mere tee. Jätkatakse valgustite vahetamisega Rohuneeme teel, alates Hundi teest kuni Pandju saareni ning Rohuneeme tee algusest kuni LED I projekti lõiguni Kaluri teel, lisaks külgneval Sõpruse tee lõigul ja Paadi teel.

Puitmastidel valgustite vahetus tehakse Metsakastis Kirsi ja Pirni piirkonna teedel ning Uuesauna teel. Randveres Silva ja Vaheäia – Kirikaia piirkonna teedel.



LED-valgustuse panek Haabneeme randa. Foto: Tõnu Roosna

Investeeringu maht on ligi miljon eurot

Viimsi LED III projekti kogumaksumus on 974 113,56 eurot, millest toetus moodustab 701 361,76 eurot ja valla omaosalus on 272 751,80 eurot. Projekt on kavas läbi viia ajavahemikus aprill 2020 kuni juuni 2022. Projekti tegevused jaotuvad neljaks: projekti administreerimistöö, projekteerimine, ehitustöö ning omanikujärelevalve. Vallavalitsusel on kavas esimene hange välja kuulutada juba aprillis ning projekteerimistöödega saada valmis aasta lõpuks, et 2021 talvel kuulutada välja ehitushange.



LED projektide kavandamisel ja elluviimisel on lähtutud põhimõttest, kus alustati enim renoveerimist vajavatest ja energiakulukamatest piirkondadest ja järjest liigutakse edasi.

Lõpetuseks tahan tänada ja teha suure kumarduse meie meeskonnale, kes juba kolmandat korda nägid vaeva, et vallale rahastus tuua. Aitäh tubli töö ja jätkuva pühendumise eest: valla teevalgustuse valdkonna vedaja ja kommunaalvaldkonna peaspetsialist Taavi Valgmäe, projektijuht Jaan Urb, konsultant ja tehniliste arvutuste tegija Toomas Roosna ning valla käidumeister Tõnu Roosna!



Euroopa Liit
Ühetekeuluvusfond

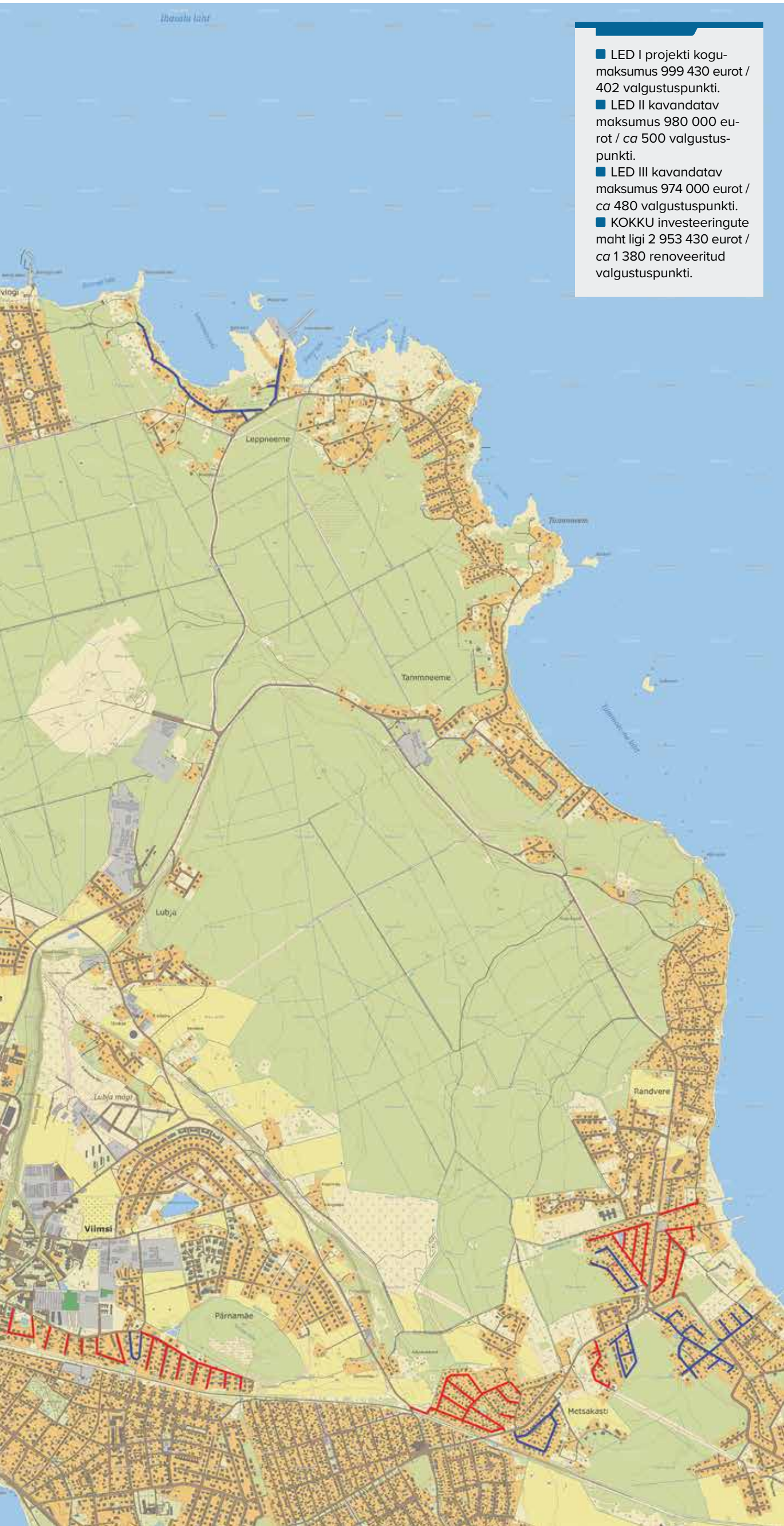


Eesti
tuleviku heaks

Projekti kaasrahastatakse “Ühetekeuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020” prioriteetse suuna “Energiasäästu ja taastuvenergia osakaalu suurendamine” tegevuse “Tänavavalgustuse taristu renoveerimine” vahenditest.



jon eurot teevalgustusse



NÕUANNE

Suutervisest isolatsiooni tingimustes

SUUTERVIS Elame hetkes, kus iga päev ja tund toob muudatusi seoses COVID-19 viirusega. COVID-19 pandeemia on sundinud ka meid oma kliiniku ukseid ajutisel sulgema ning alates märtsi keskpaigast nõustame abivajajaid telefoni teel, varustame vajalike digireseptidega ja äärmisel vajadusel osutame esmaabi.

Meedias räägitakse palju meditsiinitöötajate kaitsevahenditest ning nii mõnigi hambakliinik väidab, et neil on olemas arstide jaoks sobivad kaitsevahendid, et jätkata tavapärasest tööd. Aga patsiendid? Kuidas nemad on kaitstud?

Kui hambaarst kasutab hambapuuri, lendub kabineti õhku miljoneid mikroosakesi, sealhulgas ka mikroorganisme (bakterid ja viirused), mis ladestuvad kõikvõimalikele pindadele.

Tänases olukorras on lubamatu tavapärase hambaravi osutamine äärmiselt nakkava ja patogeense viiruse leviku tõttu. Väita, nagu piisaks patsientide vahel pindade puhastamisest, et tagada ohutu keskkond järgmisele patsiendile, on vale ja vastutustundetu.

Mida saab igaüks ise hetkel ära teha?

Kõik algab hügieenist ja toitumisharjumustest. Täna, mil enamik inimesi on sunnitud viibima isolatsioonis ja aeg on saanud uue tähenduse, tuleks ümber hinnata enda tavapäraseid harjumused.

- Iga hommik alaku paariminutilise hambapesuga enne sööki. Hambaid tuleb pesta selliselt, et kõik pinnad saaksid harjatud, soovitatav on hoida harja 45-kraadise nurga all igeme suunas, et puhtaks saaksid hambakaelad, kuhu koguneb enim hambakattu.
- Kahe toidukorra vahele jäta vähemalt 2 tundi. Pidev söömine põhjustab suus kauakestva happelise keskkonna, mis lõhub hambaid – kui tekib nälgjatunne varem, joo klaas vett või teed, see aitab.
- Toituda tuleb vaheldusrikkalt – närimiseks on head porgandid ja õunad, mitte lutsukommid ega pähklikid, vältimaks murdunud hambaid ja väljakukunud täidiseid.
- Anna lastele vahepalaks näiteks nuikapsast, porgandit, punast kapsast, sellerit lisaks tavapärasele õunale, pirnile, ananassile või paprikale.
- Ära joo karastusjooke või muid magustatud jooke.
- Õhtune hammaste puhastamine peab olema põhjalik. Hammaste vahesid saab puhastada hambaniidi, spetsiaalsete hambatikkude ja hambavaheharjadega. Neid võib omavahel kombineerida – oluline, et puhtaks saaks. Iga hamba vahe tuleb puhastada eraldi ja hoolikalt, see takistab hambakivi tekkimist. Seejärel pese hambad harja ja pastaga.
- Hambaharja tuleks vahetada iga 2-3 kuu tagant. Kui hammaste harjamisel või selle järgselt tekib mõne hamba tundlikkus temperatuurile või magusale, võib põhjus olla liiga tugevas harjas või ebasobivas hambapastas. Enamikele inimestele on teadmata, et paljud hambapastad sisaldavad ärritavaid suhkruid ja abrasiivseid osakesi, mis eemaldavad hambapinnalt ka kaitstva bio-kile, mille tõttu tekib tundlikkus.

Kui eelistad suutervise eest hoolitsemisel ökobrände ning loodussõbralikke biolagunevaid tooteid, siis soovitame Hydrophili, Jack n' Jilli ning Bio-brushi tooteid, mida saab osta ka meie veebipoest, et poleks vajadust külastada suurt kauplust.

Leiame uuesti oma päevas need rutiinid, mis meid pigem toetavad kui kurnavad, ning püüame hetkeolukorra endi kasuks pöörata tervise eest rohkem hoolitsedes.

Jääme terveks oma tervist hoides!

dr Martin Lauk

Viimsi Hambakliiniku peaarst



Nüüd on koduõppe raames sobiv aeg õpetada lastele ka korrektset hammaste eest hoolitsemist. Foto: Adobe Stock

Sofia lugu: kui lapsele valitaks

ASENDUSPERE Iga laps vajab kodu ja perekonda. Kahjuks ei ole kõigil lastel võimalust üles kasvada oma bioloogiliste vanemate juures.

Silja Oja
Viimsi Teataja
kaasautor



Sofia* oli vaid paarikuune, kui ta koos õdede-vendadega oma vanemate juurest lahkuma pidi. Tema isa ja ema ei suutnud pakkuda oma lastele kodu, kus oleks hea ja turvaline kasvada. Sofia vanemad armastasid oma lapsi, armastavad siiani, aga kahjuks ei saa nad nende eest hoolitsemisega hakkama.

Kui Sofia eelmisel suvel Viimsisse **Algi** (40) ja **Antooni** (42) perre jõudis, magas ta nädal aega järjest, nii väsinud oli väike tüdruk vintsutustest. Sealt edasi algas pereks kasvamine oma uute vanematega. Praeguseks hakkab tüdruk saama aastaseks.

Sofia ei ole lapsendatud. Algi ja Antoon koos oma bioloogiliste lastega on Sofia jaoks hoolduspere ja Sofia kasvab nende juures nii kaua, kuni see on tema jaoks parim – kas tema täisealiseks saamiseni või kuni tema pärisvanemad tema eest jälle hoolitseda saavad.

Kui lapsendamise puhul peab olema vanemate hooldusõigus täielikult ära võetud, vanemad surnud või vabatahtlikult lapsendamiseks nõusoleku andnud, siis hoolduspere pakub lühemaks või pikemaks ajaks kodu lapsele, kes oma kodus elada ei saa. Riik omalt poolt toetab seda pere rahaliselt.

Intervjuu Algi ja Antooniga toimub koroonaviiruse ohu tõttu üle Skype'i. Väike Sofia magab samal ajal õues vankris.

Algi ja Antoon, kuidas teist said Sofia hooldusvanemad? Kust te kuulsite sellest võimalusest?

ANTOON: Me ei kuulnud, vaid uurisime selle ise välja. Olen ise suurest perest pärit ja mõtlesime koos abikaasaga, et miks mitte võtta meie peresse kasvama veel üks laps.

ALGI: Tegelikult meil oli soov lapsendada. Käisime sotsiaalkindlustusametis kohtumisel, kus täitsime avalduse, meid pandi kirja ja suunati PRIDE koolitusele, mille eesmärgiks on anda oskusi ja teadmisi ning ka aega, et mõista, kas saad sind ees ootavaga hakkama.

Sai selgeks, et lapsendamiseks on lapsi vähe, aga hoolduseks palju. Mõistsime, et kui tahame tõesti ühele lapsele head teha, siis parem hakkame tema hooldusvanemateks. Võrreldes lapsendamisega on hoolduspereks saamine ka kiirem võimalus last aidata. Kui lapsendamisele eelnev vanemlike õiguste äravõtmine võib kesta aastaid, siis hooldusperre antakse laps üsna kiiresti, sest seal on tal parem

kui turvakodus. Kuna kohtuotsused jahvatavad õiglaselt, aga ka väga aeglaselt, ei ole väiksemad lapsed tavaliselt lapsendamiseks vabad. ANTOON: Eestkostja ja hooldusvanema vahel sõlmitakse leping, mis on koostöö aluseks. Kindlasti esineb juhtumeid, kus hooldusvanemad mingi hetk erinevatel põhjustel lapsest loobuvad. Meie pere arvamus on, et enne mõtle, siis te gutse. Kui laps on meie perre tulnud, on ta meie laps ja meie enam temast ei loobu – samuti nagu ei saa loobuda oma bioloogilistest lastest, kui ilmnevad raskused. See on väga oluline, sest lapse solgutamine ühest perest teise on lapsele väga traumeeriv.

Mida teile koolitusel räägiti? Kas see oli heidutav või julgustav?

ALGI: Koolitusel tuuakse palju näiteid elust enesest, näidatakse õppevideoid, tehakse rollimänge – kõik eesmärgiga panna sind ennast selles uues olukorras ette kujutama. Kas ma saan hakkama? Kas ma suudan vastutada? Meie koolitajateks olid väga toredad inimesed, üks SOS Lasteküla pereema ja üks endine lastekaitsetöötaja, kes julgustasid meid sellel teekonnal. Kui esialgu soovisime lapsendada, siis koolituse lõppedes lisasime end ka hooldusperede järjekorda.

ANTOON: PRIDE koolitus ei ole kasulik ainult hooldusperedele, vaid kõigile tulevastele lapsevanematele. Koolitus paneb mõtlema, kas sul jagub ikka piisavalt ressursse lapse kasvatamiseks. PRIDE koolitus ei too kaasa kohustust hoolduspereks hakata. Sa ei pea enne koolitust mingit otsust tegema, sul on aega mõelda. Koolituse lõppedes küsitakse valmisoleku osas nelja inimese arvamust – oma jah-sõna peavad andma nii mõlemad koolitajad kui ka mõlemad tulevased hooldusvanemad (juhul kui neid on kaks).

Milllega peaksid kindlasti arvestama inimesed, kes soovivad kodu vajavale lapsele seda pakkuda?

ANTOON: Kindlasti sellega, et see laps võib olla traumeeritud, tal võib olla negatiivseid kogemusi. Ta võib käituda teisiti. Psüühilised probleemid võivad lapsel tekkida ka hiljem. Meil oli ses suhtes lihtsam, et Sofia oli meie juurde jõudes alles nii väike. Lapsendamiseks on nii väikseid lapsi peaaegu võimatu saada, sest Eesti riik ei võta vanemlike õigusi ära kergekäeliselt. Lapsendamisjärjekorras oleksime pidanud ootama aastaid.

Kindlasti peab hoolduspere arvestama sellega, et lapse bioloogiline pere ei kao kuhugi, suhtlemine nendega jääb alles. Lisaks toimub regulaarne suhtlus lastekaitse ja muude asjasse puutuvate ametnikega.

Kui tihti Sofia oma bioloogiliste vanematega kohtub? Kuidas need kohtumised välja näevad?

Kindlasti peab hoolduspere arvestama sellega, et lapse bioloogiline pere ei kao kuhugi.
Foto: Fotolia



Hoolduspere pakub lühemaks või pikemaks ajaks kodu lapsele, kes oma kodus elada ei saa.

ANTOON: Sofia kohtub oma bioloogilise perega kord kuus selleks kindlaksmääratud ajal ja kohas. Neid kohtumisi korraldab lastekaitse.

Esimene kohtumine nendega oli minu jaoks veider, need olid mu elu kaks kõige imelikumat tundi. Laps tuli anda kellegi “võõra” kätte, kes võttis lapse sülle ja kadus temaga kaheks tunniks teise tuppa. Vaatasime Algiga aina kella ja ootasime, et see juba läbi saaks.

ALGI: Meil võttis aega mõistmine, et Sofia vanemad tegelikult armastavad oma lapsi, aga nad lihtsalt ei oska hakkama saada. Kindlasti oli see esimene kohtumine raske ka bioloogilistele vanematele – nende jaoks olime meie samuti võõrad,

kes nüüd nende last kasvatavad. Nüüdseks oleme aga üksteisega harjunud ja kohtumised on möödunud rahulikult.

Miks pidid Sofia vanemad oma lastest loobuma?

ANTOON: Sest nad ei olnud võimalised oma laste eest hoolitsema. Eks probleemid tekivad ikka seal, kus neid kõige vähem vaja on.

Kuidas nägi välja teie esimene kohtumine Sofiaga?

ANTOON: See oli väga äge! Kohtumine toimus väikelaste turvakodus, kus oli kokku umbes 12 beebit ning 2 tugeva selgrooga ja südamlitku kasvatajat. Sofia, kes oli kasvatajate lemmik, sest ta magas ja sõi hästi, anti meile sülle: “Palun, saage tuttavaks!” Jalutasime temaga pisut vankriga turvakodu õuel ringi ja sealt edasi käis kõik väga kiiresti – nädal aega hiljem oli ta juba meie juures oma uues kodus. ALGI: Esimese nädala meie juu-

res magas Sofia palju. Ta magas rohkem kui üks tavaline beebi, aga ju see oli tema viis uue olukorraga hakkama saada. Keegi ju ei tea täpselt, kuidas beebid asju tajuvad, kuidas neile sellised olukorrad mõjuvad. Kindlasti ei ole hea, kui nad peavad kuskil kaua lamama, kus keegi neid sülle ei võta.

Mis on teistmoodi, võrreldes sellega, mida oskasite oodata?

ANTOON: Kõik on teistmoodi, aga samas ka sarnane. Lapse kasvatustlikust aspektist midagi erinevat ei ole, võrreldes oma lastega. Kõige vähem oskasime ette kujutada kohtumisi Sofia bioloogiliste vanematega. Ma arvasin, et nad on ükskõiksemad, aga nüüd näen, et nad tõesti armastavad oma lapsi, on huvitatud nende käekäigust ja tahavad neile parimat.

Sofia koduseks keeleks on bioloogilises peres vene keel. Meil käib kodus hoidja, kes suhtleb Sofiaga vene keeles, et tal läheksid kohtu-

* Lapse nimi on tema turvalisuse tagamise eesmärgil muudetud.

e uus pere



KOMMENTAAR



Sotsiaalkindlustusameti nõunik Nadežda Leosk: “Otsime inimesi, kes soovivad pakkuda lastele kodu, armastust, tuge ja hoolt”

Iga laps peaks kasvama kodus, pere keskel. Paraku ei saa kõik lapsed kasvada sünnivanemate juures. Eestis on ligi 800 last, kes kasvavad institutsionaalsel asendushooldusel, pere- ja asenduskodudes, endise nimega lastekodudes.

Igal aastal eraldatakse perekonnast ligi 250 last. Osa neist naaseb sünniperesse, aga mõnel pole see kahjuks võimalik. Põhjused on erinevad – vanemate haigused, sõltuvused ja muud eluraskused. Nende laste arv oleks veelgi suurem, kui meil poleks perekondi, kes on avanud südame ja kodu lastele, kes pole sündinud nende perre, kuid saavad seal üles kasvada. Meie eesmärk on, et selliseid peresid oleks veelgi rohkem ning iga laps leiaks endale armastava ja hooliva perekonna.

Lapsendada saab vaid siis, kui vanemate hooldusõigus on äravõetud, vanemad on surmud või andnud nõusoleku lapsendamiseks. Selliseid lapsi ei ole palju. Hoolduspere võtab oma perre lapse ning hoolitseb ja kasvatab teda kas pikaajaliselt, lapse täiskasvanuks saamiseni, või ajutiselt, kuni lapse sünnipere suudab taas iseseisvalt lapse eest hoolt kanda.

Sotsiaalkindlustusamet hindab hooldusperede sobivust ja valmistab neid ette. Otsime peresid, aga ka üksikuid inimesi, kes soovivad või kaaluvad võimalust pakkuda ühele või mitmele lapsele kodu, armastust, tuge ja hoolt. Meie spetsialistid töötavad Eesti eri piirkondades ning on valmis huvilistega kohtuma ja küsimustele vastama. Kui pere jõuab sotsiaalkindlustusametisse, siis esialgu vesteldakse – arutatakse ootusi, soove ja motiive ning antakse ülevaade edasistest sammudest. Seejärel võib pere esitada sotsiaalkindlustusametile hoolduspere soovivaalduse. Järgnevad kodukülastus ja pereuuringu, et saada selgust pere valmisolekust ja suutlikkusest last kasvatada. Kui soovijad on läbinud ka lapsevanemate eelkoolituse PRIDE, kantakse pere üleriigilisse hooldusperede andmeregistrisse, et kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajad saaksid vajadusel perega ühendust võtta ning sõlmida hoolduspere lepingu. Edaspidi toetab omavalitsus peret nii rahaliselt kui ka moraalselt.

Viimsi pered võivad küsimustega pöörduda sotsiaalkindlustusameti lastekaitse osakonna peaspetsialisti Aasa Rohtla poole (tel 5301 7803, aasa.rohtla@sotsiaalkindlustusamet.ee), aga ka asendushoolduse infotelefonile 655 1666 või e-posti aadressile asendushooldus@sotsiaalkindlustusamet.ee. Samuti võivad Viimsi valla pered pöörduda Viimsi vallavalitsuse lastekaitsetöötajate Airi Vaaderpalli (tel 5302 9907, airi.vaaderpall@viimsiv.ee) ja Laura Johanna Derkuni (tel 5683 3301, laura.johanna.derkun@viimsiv.ee) poole.

Kui sinu südames on ruumi, et kasvatada last, kes ei saa kasvada oma sünniperes, võta ühendust sotsiaalkindlustusametiga, et uurida lähemalt erinevate võimaluste kohta. Foto: Pexels.com

on harmooniline, kõik hoolivad ja hoolitsevad üksteise eest.

Eks muidugi on minu graafik tihe, teen tööd ja olen samal ajal isa. Küsimus on selles, kuhu sa oma energia paned – kas teed lihtsalt väga palju tööd või teed midagi päriselt kasulikku. Mõnikord veedame terve päeva perega, vaatame Sofiat ja mõtleme, et kui tore ta ikka on.

Kes on hoolduspere tugisüsteem? Kas teil on oma mentor?

ANTOON: Sotsiaalkindlustusamet on väga pädev ja kompetentne, nad

on meie juhtumiga väga hästi kursis ja aitavad alati. Ka kohaliku omavalitsuse ehk Viimsi vallavalitsuse poole võib vajadusel alati pöörduda ja sealsete lastekaitse spetsialistidega asju arutada.

Muidugi võiks riik alati rohkem toetada. Kindlasti on peresid, kes saavad lapse kasvatamisega hakkama ka ilma rahalise toetuseta. Siiski on väga hea, kui saad panna riigi toetuse näiteks lapse pangavarvele, et tal oleks tulevikus oma stardiraha.

Kindlasti on aga rahaline tugi väga oluline perede jaoks, kelle

sissetulek on väiksem. Oleks väga kurb, kui näiteks üksik inime- ne, kes soovib lapsele kodu pakkuda, peab sellest rahalistel põhjustel loobuma.

Praegu maksab riik meile iga kuu toetust ja kompenseerib ülalpidamiskulusid kokku 386 eurot, aga sotsiaalminister on teinud riigikogule ettepaneku tõsta hooldusvanema toetus kahekordseks. Kui see läbi läheb, siis see tähendab, et 1. juulist on ühe lapse hooldusvanema toetus senise veerandi asemel pool miinimumpalka.

Kas ja kuidas vald teid toetab?

ANTOON: Kuna Sofia sissekirjutus on teises omavalitsuses, siis toetust maksab meile tema koduvald. Viimsi vald aga aitab näiteks sellega, et pakub Sofiale eelisjärjekorras lasteaia- ja koolikohta.

Mida tulevikult ootate?

ALGI: Paljude hooldusperedega on nii, et nad loodavad või isegi aimavad, et laps ei lähe oma bioloogilise perre tagasi. Proovin elada tänases päevas, anda lapsele seda, mida ta vajab ja vähem pikalt ette mõelda. Eks see ongi Sofia lugu ning olen tänulik, et saan selles osaleda ja teda aidata.

Mida te soovite või soovitate?

ALGI: Oleks hea, kui rohkem lapsi leiaks endale sobiva pere ja rohkem inimesi julgeksid selle tee ette võtta.

ANTOON: Omast kogemusest soovitan hakata hoolduspereks just neil, kellel on juba kogemusi laste kasvatamisel. See on suur pluss, sest sa oled lapsevanema rolliks paremini valmis. Peredel, kus varasem kogemus lastega puudub, on kindlasti rohkem väljakutseid, aga see ei ole kindlasti ka võimatu ülesanne.

■ Uuri lisa sotsiaalkindlustusameti kodulehelt või lehelt www.tarkvanem.ee/ kasupere.

mised oma perega tulevikus lihtsamalt.

Lisaks on meil Sofiaga olnud tema tervise pärast rohkelt visiite arstide juurde. See on erinev küll, kui sul kasvab kodus täiesti terve laps. Esialgu oli keeruline saada täit infot lapse tervisliku seisundi kohta, kuna hooldusperel ei ole juurdepääsu näiteks lapse digiloole. Siis tuleb osata õigest kohast küsida.

Kas oli midagi, mida te kartsite Sofiat oma perre võttes?

ANTOON: Ei osanud suurt midagi karta. Alguses lastekaitsetöötajad vahetuisid mitu korda ja olime sunnitud suhtlema peaaegu iga kuu uue inimesega. See oli küll kohati keeruline ja segadust tekitav, sest osa infot jäi seetõttu saamata. Sofia ja tema pere lugu on väga keeruline ja kurb ning neile parima lahenduse leidmiseks tegi tööd suur meeskond.

ALGI: Ma kartsin seda, et kiindun väga lapsesse ja ei raatsi temast

loobuda, kui ta oma algssesse koju tagasi peaks minema. Nähes, kui soojalt on meie lapsed Sofia omaks võtnud, oleks see kindlasti ka neile väga raske. Nüüd ma seda väga enam ei karda.

Vahepeal on väike Sofia oma vankris üles ärganud. Antoon toob ta õuest tuppa, lapsel on seljas roosa pluus ja helesinine tuttmüts. Ta istub Algi süles ja vaatab uudishimulikult arvutiekraani. Lehvitan talle läbi Skype'i.

Mis on muutunud teie peres viimase kaheksa kuuga Sofia saabumise tõttu?

ANTOON: Olen aru saanud, et Sofia on andnud meile rohkem kui meie talle. Kui saad lapse, siis õpid ju iga päev. Hästi vahva on vaadata, kuidas kõik meie lapsed omavahel klappivad ja Sofiaga mängivad. Meie pere vanemad lapsed armastavad teda digiõppele vahelduseks sülle võtta. Võiks öelda, et meie elu



Koduõppest lasteaia moodi

LASTEAIAD “Eriolukorras, kus kõik haridusasutused on distantsõppel, erineb ka lasteaia töö suuresti tavapärasest,” selgitab MLA Viimsi Lasteaiad direktor **Maie Roos**. “Lasteaed Väike Päike on üle läinud õuesõppele nende lastega, kelle vanematel pole võimalust kodustes tingimustes tööd teha,” kinnitab Lasteklubi Väike Päike avatud suhete juht **Kristi Stahl**.

MLA Viimsi Lasteaiad õpetajad tegutsevad iga päev oma rühmade infokanalites, milles on rühmade listid, Facebooki grupid ja blogid. Perele saadetakse kõikvõimalikke linke kodus lugemise, arvutamise, laulmise ja võimlemise harjutamiseks.

“Edastatakse ka meisterdamisõpetusi, looduslike materjalide kogumise soovitusi ja juhiseid loodusvaatlusteks koduõuel või jalutuskäigul,” selgitab Roos. “Koolirühmad teevad näiteks kodus kirjajuhutusi, pildistavad need üles ja saadavad õpetajale tagasi, väiksemad lapsed üllatavad õpetajaid fotodega oma tegemistest kodus või looduses.”

Muu hulgas on vanematele saadetud ka videolinke, kus õpetaja

ise harjutusi, mängu ja kunstitegevusi ette näitab või siis lapsi endaga tantsima kutsub. Praktiseeritakse perede osalusel ka projektiõpet.

“Meie pakume kodustele lapsevanematele igapäevaselt lisaks ka ideid videote jm distantsõppela henduste vahendusel, näiteks otseülekanded lasteaiast,” kirjeldab tööruitiini Stahl.

“Lisaks igapäevasele suhtlusele lapsevanemate ja lastega tegelevad meie õpetajad ning abiõpetajad iseseisva enesetäiendamisega, töökavade ja perioodiplaanide koostamisega, koolikaartide ettevalmistamisega ning muu vajaliku “paberitööga” – ikka selleks, et kui taastub tavapärane lasteaia elu, on toredad projektide ja tegevuste ideed lapsi ootamas,” rääkis Roos.

VT

Vahvad tulemused koduõppes. Fotod: erakogu

Soovitused perele lastega tegutsemiseks*

- Kaasake lapsi nii palju kui võimalik igapäevastesse toimetustesse: tehke koos süüa, katke lauda, koristage, sorteerige esemeid.
- Käige koos pere ja lemmikloomadega õues värsket õhku hingamas: imetlege kevade tunnuseid ning pildistage/joonistage neid. Võite ka lastega koos valmistada ühe toreda loodusraamatu, mida võib hiljem rühmas edasi täiendada ja kasutada.
- Loetlege erinevaid asju kokku või leidke vastavalt ülesande püstitusele erinevaid esemeid toas ja õues.
- Koolieelikud võiksid koostada etteaste oma lemmikraamatust ja -tegelasest. Siinkohal mõned abistavad küsimused: miks just see raamat? Milliseid tegevusi tegelased ette võtsid? Kas tegelastel on imetletavaid iseloomujooni? Kas tegelane on sõbralik, lahke, julge jne? Kas laps tahaks temaga sarnaneda? Miks? Milline tegelane raamatus ei meeldinud? Miks?
- Õues saab ka korrata juba koos lasteaias õpitut tähti ja numbreid: vaadata erinevaid auto- ja majanumbreid, meisterdada neid nt käbidest, liivast jms.
- Mängige koos perega erinevaid lauamänge: tsirkus, Alias, kabe, trips-traps-trull.
- Lugege lastele jutte ette, vaadake koos pilte ja laske lapsel endal kirjeldada pilte ning vastata jutu kohta küsimustele. Laps võib ka loetu kohta pildi joonistada.
- Leidke võimalusi igasugusteks käelisteks tegevusteks: joonistamine, voolimine, kääridega lõikamine (nt reklaamlehtedest erinevate kollaažide tegemine – mida poest on vaja osta, lemmikmänguasjad). Kellel endal käeliseks tegevuseks ideed puuduvad, siis Pinterest on suurepärase abimees erinevate ideede ammutamiseks.
- Osalege virtuaalsetel tuuridel maailmakuulsates muuseumites või loomaaedades üle maailma. Ka Eesti muuseumid pakuvad samalaadseid võimalusi (www.kul.ee/et/kultuurist-saab-osa-ka-koduseinte-vahel).
- Külvake potti erinevaid seemneid, pange sibul vette ja jälgige taimede kasvamist.
- Tehke lastega erinevad suu- ja keelelihaseid tugevdavaid mängu ja harjutusi (nt logopeedilised mängud. weebly.com või www.youtube.com/watch?v=-lXTXa_QR7A&list=PLuop5Y3j2CSBKFTI2DQQ9DpeK-8N48f-7Y).
- Vaadake erinevaid looduskameraid (nt www.looduskalender.ee/n, www.interactivezoo.eu, vikingsecurity.ee/koigile-vaatamiseks).

*Allikas: Maie Roos, MLA Viimsi Lasteaiad direktor



Lasteaed Väike Päike – igas halvas on ka natuke head

ÕUESÕPE 17. märtsil andis riik juhised lasteaedadele ja -hoidudele, et lasteasutused peaksid olema avatud nii palju kui hädavajalik ja nii vähe kui võimalik. On arusaadav, et lapsevanemate kohustused ja vajadused on erinevad – kõigil ei ole võimalust oma last koju jätta. Lasteaed Väike Päike on leidnud alternatiivi ning läinud üle õuesõppele.

Kristi Stahl
Lasteklubi Väike Päike

Eelmisel nädalal käis 142-st nimekirjas olevast lapsest lasteaias vaid 5–6. Aprilli lõpuni on kohalkäimise protsent umbes sama, kuid lasteaia direktor Kärolin Kaarlep on veendumusel: “Me mõistame ja austame riigi juhiseid. Kui lapsevanem on otsustanud oma lapse meile usaldada ega saa teda min-

gil põhjusel kodus hoida, on lasteaia kohus pakkuda lapsevanemale igakülgset tuge ning toetada tema otsust. Ühiskonna jaoks on palju olulisi ameteid, mitte ainult kiirabi, politseinik või päästetöötaja, ka lasteaiaõpetaja töö on hindamatu väärtusega.”

Õuesõpe pakub võimaluse hoida riskid võimalikult madalad: toas käiakse vaid tualetis ja käsi pesemas, söimeealiste lastega vajadusel ka magamas. Muul ajal tegeletakse tubade desinfitseerimisega ja tuulutamisega. Kuna lapsi on kohal vähe, on õpetajadki tööl vähendatud koosseisus. Viirus levib värskes õhus halvemini ja lapsed on õues tegeledes väga leidlikud. Lasteaia eesmärk oli nagunii sel õppeaastal õuesõppe osakaalu suurendada, koroonaviiruse levik andis selleks vajaliku tõuke. Õuesõppe positiivseid külgi võibki nimetama jääda: see aitab ära hoida paljusid tervisehädasid, tugevdab immuunsüste-

mi ja pakub nii õpetajatele kui ka lastele võimalust arendada oma koostööoskust ning loovust. Pisut ärevalt alanud eriolukorra esimene nädal kogus seega kiirelt positiivseid tuure ning õuesõppega harjusid nii õpetajad, lapsevanemad kui ka lapsed.

Kuigi tavapärane elu- ja töökorratus on segi paisatud, on inimene oma loomult väga sotsiaalne. Seda on näha nii mänguväljakutel, met-saalustel kui ka sotsiaalmeedias. Eriolukord on meid sundinud koduseinte vahele ning otsekontakti vältimiseks teiste inimestega oleme leidnud teisi vahendeid üksteisega suhtlemiseks. Lasteaed Väike Päike jagab oma tegemisi Facebooki ja YouTube'i vahendusel ning postitab igapäevaselt soovitusi kodus olevatele vanematele. Virtuaalne lapsehoiuteenus on vaid üks populaarseks saanud distantsõppe vormidest, lisaks saavad lapsed koos muusikaõpetajaga laule har-



jutada, õpetajatega meisterdada ja plaanitakse isegi vabas õhus söögi-valmistamist õpetada. Robootika-õpetajad esitavad lastele digiväljakutseid ning kutsuvad lapsi kodus kaasa mõtlema, ehitama ja oma pilte teistega jagama.

“Püüame pakkuda kodustele lastele tegevust ja põnevust ning lahendada kodukontoris töötavate vanemate ajakasutamise muret – on ju arusaadav, et lasteaiaaegne laps soovib vanemalt tähelepanu. Virtuaalsed tegevused ei ole vanemale lisatöö, vaid võimalus arenda-

Lõbus keksu-mäng lasteaia õuel. Foto: erakogu

vate tegevustega lapse aega sisustada. Põhiline, et lastel oleks tore – nii lasteaias kui ka kodus,” selgitab Kärolin Kaarlep.

Pikad jalutuskäigud ja rattasõit looduses aitavad oma ümbruskonda paremini tundma õppida, lapsed muutuvad julgemaks ja iseseisvamaks. Lisaks saab loodusest korjata materjale meisterdamiseks ja mängimiseks, otsida märke kevade saabumisest, kuulata linnulaulu ja maandada oma ärevust. Samuti on praegu hea aeg vana-de mängude meeldetuletamiseks: keks, mädamuna, ukakas või heeringas-heeringas muudavad õues olemise lõbusaks nii lastele kui ka lapsevanematele.

Viimsi lastel on väga vedanud – enamik meist elab eramajades ja loodus on vaid paari sammu kaugusel. Lasteaed Väike Päike julgustab kõiki oma mugavustsoonist väljapoole vaatama ja keerulises olukorras positiivset leidma!

Viimsi ettevõtlus



Laste spordikompleks on:

- mobiilne
- kompaktne
- eri vanuses lastele
- hooajast sõltumatu
- mitmefunktsionaalne
- mobiilne staadion – varbsein, ronimissein ja mängumaja ühes!

www.happysport.ee Tel. 55592043 info@happysport.ee



Soovid **100% automaatselt toimivat veebikeskkonda oma koolituste, konsultatsioonide või treeningute edastamiseks?**



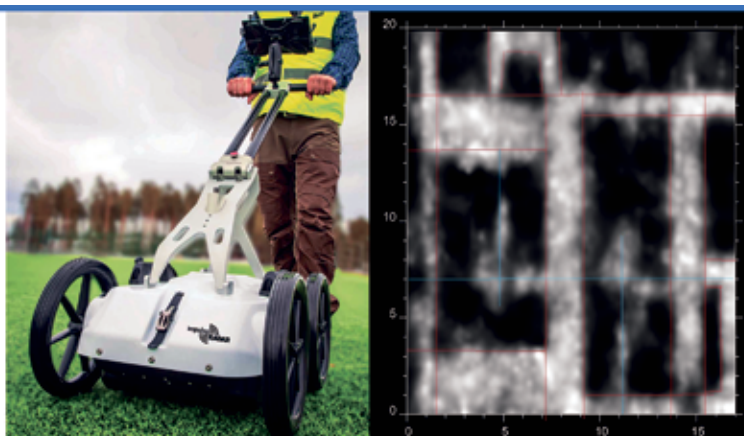
Pole vahet, kas tekst-õppematerjalina, audio- või videomaterjalina või hoopis *on-line*.

Keskkond kättesaadav 3–5 päeva jooksul.

Kirjuta meile info@koolitusveeb.ee



Georadari uuringud maa-aluste objektide leidmiseks ja kaardistamiseks



Küsi lisa ja telli uuring

www.georadar.ee
info@georadar.ee
Tel 5035232



modernkids.ee

info@modernkids.ee
+372 5566 4785



FLEXA

LIEWOOD

ferm

maileg

kangas sõj



FÜSIOTERAAPIAKESKUS

KI Therapy OÜ

Eriolukorra ajal toimub patsientide erakorraline vastuvõtt.

- * TECAR ravi
- * skeleti-lihassüsteemi probleemid (nt murrud, liigeseprobleemid, rühiprobleemid, selja- ja kaelavalu);
- * neuroloogilised kaebused (nt insuldijärgselt, traumade järgselt);
- * kardioloogilised kaebused (nt infarktjärgselt);
- * pulmonoloogilised kaebused (nt astma, krooniline obstruktiivne kopsuhaigus).

Meil on patsientide vastuvõtuks privaatsed, desinfitseeritud, ruumid. Asume Purje 9, Tallinn, Pirita Marina Sport. Vastuvõtule palume tulla juhul, kui patsient ei kuulu riskirühma, ei ole viimase 14 päeva jooksul naasnud välismaalt ja puuduvad palavik, köha-nohu ning haige kurk. Väikseimagi kahtluse korral palume olukorrast kindlasti teada anda oma terapeudile.

Füsioteraapiakeskus garanteerib patsiendile vastuvõtuaja 3 tööpäeva jooksul!

Füsioteraapiakeskuses on tasuline vastuvõtt. Lisainformatsioon ja vastuvõtuaja broneerimine meie kodulehel www.fysioteraapiakeskus.ee või info@fysioteraapiakeskus.ee või 507 9346.



Camotech OÜ

Pakume kõrgkvaliteetset autopesu nii seest kui väljast ning ka poleerimist ja erinevate kaitsekihtide pealekandmist auto värvipinnale.

Hoolime ka meie klientide tervisest, kasutades töötgemisel kummikindaid, kaitsemaski ning kaitseprille.

Aegu on võimalik broneerida, kirjutades Camowash Facebooki või helistades numbril 5344 4368. Oleme avatud 10.00–18.00.

Aariber OÜ

Aariber OÜ tegeleb Viimsi Ärimajas aluselise Devini mineraalvee maaletoomise ja turustamisega üle Eesti. Võimalus tellida Devini vett plokkidega kontaktivabalt koju. Võimalus tulla ise järgi ja saada kaup kontaktivabalt!

Vaadake lähemalt www.pood.devin.ee.



Inguna Keraamika

Unikaalne käsitööna valminud keraamika

E-post ingunakeraamika@gmail.com
Facebook Inguna Keraamika
Instagram ingunakeraamika

OÜ Stop&FIX

Autoremondi ja rehvivahetusega tegelev osaühing. Võimalus kontaktivaba rehvivahetus ja remonttööd.

Info tel 506 4492, e-post stopfix@hotmail.com

Randvere tee 174, Metsakasti



Elkonte Grupp OÜ pakub aastaringset haljastust ja hooldust, piirdeaedade ning väravate paigaldust.

Võta ühendust tel: +372 56603678 ja tutvu meie teenustega kodulehel www.elkonte.ee

Lubtec OÜ

Viimsi Ärimajas (Randvere tee 105, Tammneeme) tegutseb mootorõli ja määrdeainete maaletoomise ja müügiga tegelev ettevõtte Lubtec OÜ.

Võimalus valida sobivad tooted kodulehelt ning saata soovid ja päringud e-post aadressile texaco@lubtec.ee. Väiksemad tooted (alla 30 l), mis mahuvad, postitame pakiautomaati. Suuremad saame tuua vajadusel kontaktivabalt. Vaata lähemalt www.lubtec.ee.



Gego kids

Viimsis asuv väike perefirma on maaletoojaks lastele mõeldud funktsionaalsetele tarvikutele.

Marcus & Marcus on Kanada bränd, mis on loodud kahe lapsevanema poolt. Tootevalikusse kuuluvad beebide ja väikelaste tarvikud, mis muudavad lapsevanema elu lihtsamaks. Tootevalik on väga lai. Tooted on valmistatud toidu-silikonist, ei sisalda kemikaale ning on lapsesõbralikud. Kõik, mis puudutab söögi-, vanni-, reisimise- ja hambapesu-aega – need tegevused saab muuta meeldivaks nii ema kui lapse jaoks just nende toodetega.

Toodetega saab tutvuda meie e-poes: gegokids.ee.



Viimsi Ärimaja

Viimsi Ärimajas üürile anda kaks äriboksi üldpinnaga 209,8 m² ja 240,6 m². Äriboksid on vajalik laopind kauba laostamiseks või tootmiseks ning kontoriruum ettevõtte juhtimiseks ja kohtumisteks.

Lisainfo: www.viimsiarimaja.eu, Kristina Kolk, tel 505 4401.



Viimsi Peetri Pizza

Maitsvad kodumaised pitsad otse ahjust.
Eesti oma bränd juba 30 aastat!

Telli ette (tule ise järgi) / kaasamüük: tel: 604 8600
Asukoht: Randvere tee 9
www.peetripizza.ee



Kangro Apartments OÜ

Kangro Apartments OÜ tegeleb korterite väljaüürimisega. Peatselt käivitub korterite koristamise ning kodutehnika ja -masinate (boilerid, pliidad, ahjud, pesumasinad, nõudepesumasinad, televiisorid jne) paigaldamise teenus.

Abistame toidukaupade kojuveol.

E-post mairis@kangroapartments.com, tel 534 71561.



Wagoneer Garage

Autode kere- ja värvimistööd.

Tel: 5666 6100
Asukoht: Rohuneeme tee 1/5
FB: Wagoneer Garage



LIITU JUBA TÄNA PROOVITUND ON TASUTA

Pingu's English NÜÜD Viimsis
Randvere tee 9, Haabneeme

+372 55 59 2043 | www.pingusenglish.ee | viimsi@pingusenglish.ee





Sutur OÜ

Pilliroost joogikõrred – 100% looduslikud, korduvkasutatavad, masinpestavad. Laseriga graveeritud sõnumid kõrrele.

Osta saab www.sutustraws.com, aprillis hinnad -30%. Saadaval ka Selverites, Stockmannis, Maksimarketites. Viimsis on müügil Selveris ja Arctic Spas.

Vaata meid ka Facebookis ja Instagramis @sutustraws



Haabneeme kohvik

Viimsi vanim kohvik anno 1973
Rohuneeme tee 32, Viimsi

Toit koju ja kontorisse
Tordid, kringlid, koogid, saiad, pirukad

Tel 5551 3129, e-post toit@tampe.ee, FB Haabneeme kohvik

ANB Trade OÜ

ANB Trade OÜ on ettevõtte, mille peamine tegevusala on plastkaartide, silikoonkäävõrude ja mitmesuguste toodete müük laiale klientide ringile, kauplustele, restoranidele, suurettevõtetele, spaakeskustele jne. Pakume ka kvaliteetse ning ainulaadse Koduroomi. Välja töötatud ökoloogilisel õlialusel piiritust ja alkoholi kasutamata.

Meie tootevalikus on uus toode: näomaskid (<https://anbtrade.ee/en/mask.html>). Kõikidel toodetel on CE sertifikaadid. Näidised on meil Eestis olemas. Tarneajad on 5 kuni 10 päeva.

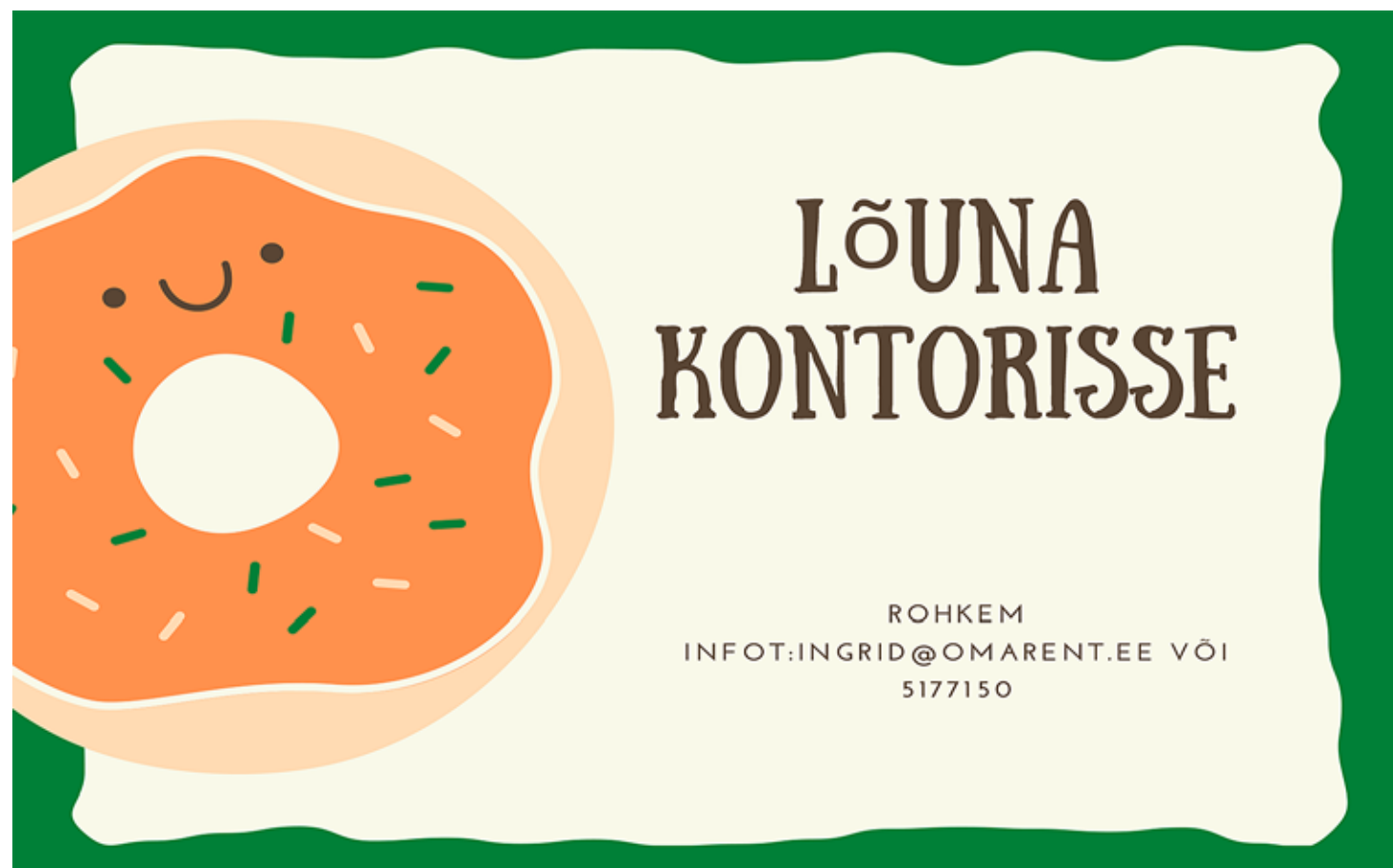
Rohkem infot võib teida meie veebilehel www.anbtrade.ee



Perg Perform OÜ

Koera naturaalsed kuivatatud maiustused. Pulli peenised, hingetorud, kanakaelad, kanajalad, närimisliha jne.

E-post aleksandr@bergperform.com



Hea klient! Alates 27. märtsist on Viimsi vastuvõtupunkt ajutiselt suletud. Hakkame teostama kontaktivaba tekstiili puhastuse teenust ja kojuvedu

KONTAKTIVABA TEKSTIILI PUHASTUS JA KOJUVEDU

VAJADUSEL KA RÕIVASTE PARANDUS

Kuidas teenust tellida?

- 1 Saada oma tellimuse soov numbrile +372 51 53 487 (SMS, Viber, WhatsApp) või e-postile info@nicenclean.ee
- 2 Pane kirja esemed ja kogused, mida soovid puhastusse saata ning lisa kirjale oma kontaktandmed
- 3 Kuller võtab Sinuga ühendust ja lepib kokku, kuidas puhastust vajava pesu kätte saab
- 4 Arve saadetakse Sulle e-mailile ja peale arve tasumist toob kuller riided tagasi

Teenuse teostamise aeg ca 2-3 päeva.

Viimsi ja Pirita piires on kojuvedu TASUTA!
Kaugemalt transport kokkuleppel.



VÄLDI KONTAKTI. PÜSI KODUS. JÄÄ TERVEKS.
Nice'N'Clean OÜ (Viimsi Selver, Sõpruse tee 15, Haabneeme)
Lisainfo: +372 51 53 487

Mina Viimsi gümnaasiumi õpilasena

ESIMENE MÄLESTUS, mis mul Viimsi gümnaasiumiga seostub, on räppiv õpetaja Reesi koos teiste, mulle veel tundmatute õpetajatega laval hüplemas ning minu lennukaaslased, kellest enamust ma siis veel ei tundnud, seda kõike jälgimas, seistes sõna otseses mõttes keset põldu.

Valeria Filippova
Hüpernoole toimetaja

Ei kõla nagu väga hea algus, ega? Tegelikult oligi see kõik alles algus. Siis ei osanud ma veel endale ette kujutada, mis kõik tulevikus juhtuma hakkab ning mis uskumatult teistsuguses koolis ma õppima hakkam.

Viimsi gümnaasium on kool täis võimalusi ja valikuid. See on kool, kus õpetajad ei ole mitte ainult õpetajad, vaid mentorid, vahel ka sõbrad ning lihtsalt anekd, suure südamega inimesed. Siin õpivad väga targad, anekd ja ägedad õpilased. Kandideerides Viimsi gümnaasiumisse, olin kuulnud, et veel ehituses olev kool tuleb modernne, uudne, avar ja võimalusterohke. Nüüd, olles õppinud siin koolis juba poolteist aastat, võin öelda, et see lubadus läks täide. Loomulikult võttis uue keskkonnaga kohanemine aega ning alguses tundus kõik nii teistmoodi, nii

võõras. Täna aga sisenen ma koolimajja tundega, et see on minu teine kodu, sest see on tõsi. Ma veedan koolis rohkem aega kui oma kodus. Seda muidugi mitte alati positiivsetel põhjustel, sest koormus on suur ja une jaoks jäävad koolitööde kõrvalt vaid mõned tunnid, mis mööduvad silmapilkselt. Samas aga olen ma üpris kindel, et seda võib öelda ükskõik millises teises koolis õppiv 11. klassi õpilane.

Käinud põhikoolis, mis oli väga suur ja õpilasterohke, tundus minu jaoks väike ning vaid 387 õpilasega gümnaasium ebatavaliselt tiluke, kuid mida kauem ma Viimsi gümnaasiumis õppinud olen, seda rohkem ma naudin seda õhkkonda, mida see pisike hoone enda ümber ja sees tekitab. Viimsi gümnaasiumis õppivad õpilased ning õpetavad õpetajad moodustavad koos kõigi teiste koolitöötajatega meie koolipere, keda ei saa võrrelda ühegi teisega, sest see koolipere on meie ja ainult meie. Mul on suur au olla osa sellest perest, sest ei möödu ühtegi aktust meie ilusas aatriumis, kus ma ei imetle seda vaimustavat



Loo autor
Valeria Viimsi
gümnaasiumis
mõtteid kogumas. Foto:
Martin Männik

pilti, mida me kõik koos nendel astmetel istumas tekitame.

Kui ma peaksin tooma välja ühe märkimisväärse aspekti meie kooli puhul, siis selleks oleksid kõik poolelise aasta jooksul toimunud üritused. Ma ei tea mitte ühtegi teist gümnaasiumi, mis suudaks kor-

raldada nii jalustrabavaid galasid, nii sõnatuks võtvaid vabalavasid, nii armsaid ja koduseid luuleõhtuid ja veel nii palju muud. Muidugi ei oleks Viimsi gümnaasium selline, nagu ta täna on, kui mitte tänu meie armsale õpilasesindusele ja töökale meediatiimile, kes kõik

selle nimel vaeva näevad.

Ma võin uhkusega öelda, et olen Viimsi gümnaasiumi õpilane ja ma olen kindel, et lahkun ühel päeval siit koolist, diplom käes, kuid tulen aastate pärast tagasi ja tunnen end sama koduselt, nagu ma tunnen end praegu, õppides selles koolis.

Innove 3 x 5 nõuannet, kuidas kodukool toimima panna

DISTANTSÕPE Koolides jätkub töö distantsõppel veel järgmised nädalad. Kuidas tagada kaugjuhtimisel koolisüsteemi edukas toimimine nii õpetajate, õpilaste kui ka lapsevanemate jaoks? Soovitusi jagavad Gustav Adolfi Gümnaasiumi eesti keele ja kirjanduse õpetaja Maarja-Liisa Vokksepp, Tartu Erakooli Peedu kooli inglise keele õpetaja Helen Altin-Ilves, Hugo Treffneri Gümnaasiumi keemiaõpetaja Joana Jõgela ning Pärnu Tammisaare Kooli inglise keele õpetaja Karel Alliku.

5 soovitust lapsevanemale

Aita lapsel aega planeerida

Kui näed, et laps vajab päevaplaani loomisel ja sellest kinnipidamisel abi, toeta teda. Pange näiteks koos kirja kodused ülesanded ja tähtajad. Kui koduste tööde nimekirja paistab hirmus pikk, siis las laps enne süveneb, millised on tähtajad, milline on töö sisu ja kui palju see võiks aega võtta.

Õpeta vastutust

Lase lapsel omaette nokitseda, suhelda õpetajaga. Kui näed, et ta on tõesti hädas, mine appi. Praegune olukord võiks õpetada lapsi ise vastutama, hakkama saama ja ka eksima. Läbi eksimiste me õpime kõige paremini ja sealt avaneb inimesel loovus.

Kui on muresid või küsimusi, suhtle õpetajaga

Hetkel on rollid vahetunud. Kui eelnevalt oli kodu ja kooli vaheliseks sillaks laps, siis nüüd, vähemalt algklassides, on kodu ja kooli vaheliseks sillaks vanem. Kõikide osapool-

te koostöö on hetkel tõeliseks võtmesõnaks. Kui tundub, et lapse koormus on liiga suur, aruta seda aineõpetaja või klassijuhatajaga. Saad olukorda muuta, kui räägid õpetajaga või kooliga, mitte Facebookis kriitikat levitades. Samuti pane tähele, millist meelestatust sa lapses kujundad.

Anna aega küsimustele vastata

Infotulv on meeleu. Õpetajate töökoormus on suurenenud, nad ei jõua kohe kõikidele kirjadele ja küsimustele reageerida. Eriti, kui tegemist on sellise õpetajaga, kel tundide maht on koolis suur ja klasse palju. Individuaalset lähenemist on märgatavalt vähem, sest arvuti taga tuleb kordades rohkem ülesandeid sooritada ka õpetajal ja tavapärasest näost näkku suhtlemist vahetunnis ei ole. See on põhjus, miks õpetaja alati kohe ei reageeri, kui talle kirjutate. Aga ta teeb seda ühel hetkel kindlasti.

Jää selles harjumatus olukorras rahulikuks

Ole oma lastele eeskujuks – nad näevad käitumismudeleid ja hakkavad samamoodi käituma, nagu neile näidatakse. Õpeta neile armastust, mõistmist ja usaldust ning neist kasvavad hoolivad inimlikud inimesed.

5 soovitust õpilasele

Tee päevaplaan ja pea sellest kinni

Mõned õpetajad teevad ka praegu täispikki koolitunde, ainult et interneti vahendusel. Mõned õpetajad annavad aga rohkem iseseisvat tööd. Jaga kodused ülesanded päevade peale. Tee koolitööd kohe, sest muidu kuhjuvad ülesanded viimasele hetkele.

Proovi enne ise lahendus leida, alles seejärel küsi abi

Kuna kirjalikke töid on rohkem, siis tuleb rinda pista sellega, et ei pruugi olla võimalust küsida tööjuhendite, ülesannete kohta õpetajalt kohe abi. Ülesande sooritamist alusta sellest, et loe tööjuhend hoolikalt läbi. Kui kohe aru ei saa, siis proovi see näiteks endale kõva häälega ette lugeda, jutustada. Võta tööülesanne enda jaoks tükkideks (näiteks lähtu lause tegusõnast). Kui nüüd tundub ikka arusaamatu, siis küsi klassikaaslastelt abi. Kui ka nemad ei saa aru, siis pöördu õpetaja poole. Sama kehtib ka salvestatud tundide kohta, mille põhjal tuleb ülesanded sooritada. Ära loo olukorda, kus pole ise juhendeid läbi lugenud, õppevideot vaadanud, aga ootad õpetajalt individuaaltundi selgitustega.

Ükskõik, kui raske ülesanne ka pole, siis proovi enne ise – sa võid end positiivselt üllatada! Kui mitu korda proovides ikka välja ei tule, ära jää murega üks – siis pöördu abi saamiseks klassikaaslase, õpetaja või hoopis õe/venna või mõne koduse täiskasvanu poole.

Anna endast parim ja hoiu meel rõõmus

Ära suhtu oma koolitöösse liiga kergetähtselt, kuid ära paanitse, kui mõnes aines läheb raskeks ja hinded langevad. Kedagi ei hakata karistada ja kedagi ei jäeta maha. Küsi õpetajalt julgelt abi ja lihtsalt anna endast parim!

Suhtle sõpradega, aga ära kohtu

See, et koolid ja huviringid on kinni, ei tähenda, et pead sõbrad unarusse jätma. Praegu on just väga

oluline üksteist toetada ja julgustada. Tõsi, suhtlemine peab käima hetkel ekraanide vahendusel. Palun ära kutsu klassikaaslast külla, ära mine sõpradega õue mängima. Pea meeles, et mida vähem me praegu teiste inimestega kokku puutume, seda kiiremini saab jälle tavalist elu elama hakata.

Liikumispausid on olulised

Värskes õhus viibimine on hea, aga see ei tähenda sõpradega mänguväljakule kogunemist. Tee õpingute vahele üks väike jalutuskäik või jooksutiiir. Kui elad eramajas, saad värsket õhku hingata ja võimelda oma aias.

5 soovitust õpetajale

Ole nagu õpilane – tee päevaplaan

Päevaplaan on õpetajatele sama vajalik kui õpilastele. Ka kodustes tingimustes on päeva planeerimisel heaks abimeheks tunniplaan, mis aitab luua töörütmi. Kindlasti ei tohiks kodukooli õpetaja loobuda vahetundidest ja söögipausidest.

Lähene loovalt

Nüüd on aeg vaadata õpikust-töövihikust-töölehest kaugemale ja panna tööle fantaasia. Liikumistunni ülesandeks võib olla aianurga riisumine või okste korjamine. Mõned kehalise kasvatusõpetajad on vanemate rõõmuks andnud lastele kodutööks toa koristamise. Algklassides on eriti vahvad üldõpetuslikud ülesanded – näiteks lugeda läbi mõni jutt, kus üheks tegelaseks on koer, seejärel koerast pilt joonistada ja hiljem enda koeraga pikale jalutuskäigule minna. Kõõgis aga saab seejärel kirju koera magustoitu valmistada!

Küsi distantsõppe korraldamisel abi

Praegu pole aeg oma digipädevusi häbeneda, vaid olukorda nende pädevuste parendamiseks ära kasutada. Paluge appi kolleeg või IT-teadlikum pereliige. Ja kindlasti aitavad ka õpilased hea meelega.

Kasuta sulle sobivaid digilahendusi

Pole sugugi vaja kõiki infotehnoloogia võimalusi korraga selgeks õppida ja kasutama hakata. Hea oleks, kui kool lepiks kokku, milliseid platvorme ja e-kanaleid nende tundides kasutama hakatakse – siis on ka õpilastel lihtsam aru saada, kuhu laekuvad õppematerjalid ja kodused ülesanded. Internetis on tuhandeid keskkondi ja rakendusi, mis aitavad e-õpet huvitavaks teha. Vali ja kasuta neid võimalusi, mis sulle sobivad. Aga natukene proovi ka õpilaste õppimisse vaheldust tuua.

Hoia ennast

Uue olukorra tõttu kipuvad praegu õpetajate tööpäevad väga pikaks venima. Kallis õpetaja, tõuse ikka ise ka arvuti tagant püsti ja mine õue!

■ Õpetajaametit tutvustav sihtasutus Innove on Eesti hariduse kompetentsikeskus. Koostöös haridus- ja teadusministeeriumiga on sihtasutuse eesmärk edendada ühiskonnas õpetajaameti väärtustamise ja atraktiivsuse kasvu. Õpetajaameti väärtustamise ja atraktiivsuse kasvu toetab Euroopa Sotsiaalfond.

Ülevaade Viimsi valla noorte huvi

NOORSOOTÖÖ ülesandeks on tingimuste loomine noore isiksuse mitmekülgeks arenguks, mis võimaldab noortel vaba tahte alusel perekonna-, tasemehariduse ja tööväliselt tegutseda. Noorsootöö üheks väljundiks on 7–26- aastastele suunatud huviharidus ja huvitegevus.

Kaija Mägi

huvihariduse ja huvitegevuse vanemspetsialist

Huvihariduses ja huvitegevuses osaleb 2019/2020 õppeaastal 3437 7–19-aastast noort ehk 89% Viimsi valla koolinoortest on leidnud endale meelepärase huviringi, mis võimaldab tal mitmekülgeks isiksuse arenguks.

Noorsootöö seaduse § 151 ja § 152 alusel määratakse kooskõlas riigieelarve seadusega valdadele ja linnadele riigieelarveliste võimaluste korral täiendav huvihariduse ja huvitegevuse toetus 7–19-aastaste noorte süsteemse ja juhendatud huvihariduse ja huvitegevuse kättesaadavuse ja mitmekesisuse parandamiseks, eesmärgiga suurendada nende võimalusi omandada teadmisi, oskusi ja hoiakuid valitud huvialal. Seadusest tulenevalt kinnitab Viimsi vallavalitsus vastavalt huvihariduse ja huvitegevuse kitsaskohtadele Viimsi valla huvihariduse ja huvitegevuse kava.

2019. aasta kava alusel jätkus toimetulekuraskustes ja paljulapseliste (peres kasvab 4 või enam kuni 19-aastast last või noort) perede ning raske või sügava puudeastmega lapsele või noorele suunatud Viimsi Vallavolikogu 12.12.2017 määrus nr 19 "Huvihariduse ja huvitegevuse toetuse maksimise kord". Korra alusel on võimalus taotleda huvikooli õppetasu ja huvitegevuse toetust kuni 50% huvikooli õppetasust või osavõtutasust õppuri kohta kuus, kuid mitte rohkem kui 200 eurot õppuri kohta aastas. Lisaks on võimalus taotleda transporditoetust raske või sügava puudega lapsele või noorele. Toetussumma on kuni 75% transpordikulust, kuid mitte rohkem kui 200 eurot lapse või noore kohta aastas. Toetust eraldatakse osalustasu maksedokumentide alusel. Transporditoetust makstakse juhtumipõhiselt. Kokku eraldati 2019. aastal toetust 72 noorele.

Jätkati Viimsi valla 2017.–2018. aasta huvihariduse ja -tegevuse kava alusel alustatud ringide toetamist kuni juunini 2019. Toetuse alusel avas huvikool Collegium Eruditionis 2017. aastal järgmised ringid: muusikateater, käsitööring/õmblusring ning rootsi keel ja kultuur, kosmosering "Päikesesüsteem ja kosmos", matemaatikaring "Nutikad matemaatikud", robotikaring Püüsi koolis ja animatsiooni-kursus "Teen ise multifilmi".

Randvere koolis avati 1. klasside rahvatantsuring ja akrobaatikaring. MTÜ Korvpalliklubi Viimsi avas 3 täiendavat treeningurühma. MTÜ Nordswim avas vetelpääste õppe-treeningurühma lastele vanuses 7–12, lisaks viiakse

läbi veemängude tunde ning avavees ujumise kursusi. Viimsi muusikakoolis jätkus õppeaasta lõpuni 2017. aastal loodud viiuli-, kitarr-, kandle- ja akordioniõpe.

Kokku loodi või mitmekesistati võimalusi 296 noore jaoks.

Prangli saarel loodi täiendavalt filmiring (osalejaid 6).

Viimsi Vallavolikogu 26.03.2019 määruse nr 4 "Viimsi valla 2019–2020. a huvihariduse ja -tegevuse projektitoetuse eraldamise tingimused ja kord" alusel toetati Viimsi noortekeskuses bändiringi, huviringi "Minu disain" ja Viimsi Noorte Fotoringi avamist, MTÜ Nukutuba robotikaringile vahendite soetamist, MTÜ Minimuusika 7–15-aastastele suunatud laulu- ja solistiringi avamist, MTÜ Teadmis-keskus Collegium Eruditionis huviringide nagu animatsiooni-kursus "Teen ise multifilmi" 3.–6. klasside õpilastele, kosmoseringi "Päikesesüsteem ja kosmos" 3.–6. klasside õpilastele, mehaanika ja elektroonika 5.–9. klasside õpilastele, muusikateater 3.–9. klasside õpilastele, matemaatikaring "Nutikad matemaatikud" 3.–5. klasside õpilastele, robotikaring Püüsi koolis 2.–7. klasside õpilastele, "Robotika tüdrukutele" ja õmblusringi 4.–9. klasside õpilastele jätkamist. OÜ-d Hõbehaamer toetati GarageBandi loomiseks vahendite ostmisega ja LA Music OÜ-d rühmatundide läbiviimiseks vahendite ostmisega. Kokku toetati seläbi 224 noort.

Oluliseks kitsaskoha lahenduseks oli huviharidust ja huvitegevust koondava infosüsteemi loomine. Esimeseks etapiks loodi Piksel OÜ poolt haridusteenuste haldamise süsteemis ARNO huvihariduse kaardistamise ankeet. Arendus jõudis valmis detsembri lõpus ning kahe nädalaga kogusime infot 272 noore kohta. Suur aitäh aktiivsetele lapsevanematele!

Randvere koolis võimaldati tänu riigi toetusele HEV ja erivajadusega lastele erinevaid juhendatud tegevusi. Loodud või täiendatud on järgmised huviringid: HEV pikapäeva spordiring, matemaatika, portreekunst, filmiring, HEV laulustuudio, vene keele ja kultuuriring (integratsioon), akrobaatika (1. ka), 1. klassi rahvatantsuring ja akrobaatika (2. ka). Kokku on täiendatud võimalusi 146 noorele.

MTÜ Viimsi Invaühing korraldas erivajadustega laste ja noortele töötubasid ning viis läbi jõuluseminari. Kokku osales 30 last ja noort.

Lapsevanemate tagasiside 2019. detsembris läbi viidud kaardistusele

Detsembris 2019 said aktiivsemad lapsevanemad värskest loodud huvihariduse ja huvitegevuse kaardistamise ankeedi kaudu anda tagasisidet Viimsi valla huviharidusele ja huvitegevusele. Lisaks viis Viimsi



Huvihariduse laet ja turvalisuse päev on kõitnud sadade laste ja vanemate tähelepanu. See, millises vormis toimub laet sel aastal, selgub loode-tavasti juba suvel. Foto: Annika Haas

kool Stuudiumi kaudu läbi küsitluse, milleks üheks fookuseks oli huvihariduse ja huvitegevuse rahulolu kaardistamine.

Saadud tagasiside jagunes kolme gruppi: kitsaskohad, midagi head ja ettepanekud, kuidas saaks paremini.

Kitsaskohad:

- 1) Kogu huvitegevus on koondunud Haabneeme alevikku, kuid Randvere ja Metsakasti külades võiks ka pärast kooli sh õhtusel ajal tegevusi olla.
- 2) Randvere koolis või huvikeskuses toimuvad huviringid samal ajal kui laps veel linnas koolis on, kuigi sooviks on käia huviringides kodu lähedal.
- 3) Huvitegevuse osalustasud on kõrged, eriti peredele, kel mitu last huvitegevuses.
- 4) Koolide huvitegevuse kvaliteedi tase on kohati madal.
- 5) Rulatajatel puudub varjualune koht ning nad on Rimi parklas.
- 6) Huviringe on küll palju, kuid info võimaluste kohta ei ole koondatud.

7) Paraku ei ole Viimsis pikapäevavarühmasid koolides, seega ei saa laps isegi mitte Viimsis koolis käia, rääkimata sellest, et kuhugi huviringi saaks minna.

8) Sooviks mitmekesisemaid valikuid nii üldiselt kui ka piirkonniti nt kooli juures. Näitering võiks olla ka nooremale vanuseastmele.

9) Laps osaleb Tallinnas (Pirital) toimuvates treeningutes, kuna need on logistiliselt paremas asukohas ja parematel aegadel.

10) Viimsi muusikakooli saab Metsakastist ainult autoga viies ja tuues.

11) Puudega lapsele ei ole leidnud sobivat huviringi, kahjuks. Puudega lapse huvitegevus toimub enamasti rehabilitatsiooniplaani raames.

12) Väga kahju, et praeguse süsteemi järgi saab valida ainult ühe spordiklubi, kes saab pearaha. Laps, kellel on huvi mitme spordiala vastu, saab käia erinevates treeningutes, kuid vanemate jaoks on see korralik väljaminek, sest õppe-maksusoodustust saab vaid ühest

klubist. Eesmärk peaks olema laste mitmekülge huvihariduse toetamine, antud süsteem seda kahjuks ei taga.

13) VK Janika soovib avada filiaali ka Viimsi/Pirita kandis, otsib sobivaid ruume (vajaliku kõrgusega laega) iluvõimlemise vahendite jaoks. Hetkel sõidan 5 korda nädalas kesklinna ja tiipitunnil tagasi, mis ei ole väga mõistlik. Viimsi vallas puudub A/B-kategooria iluvõimlemise treeningute võimalus, on vaid oma lõbuks võimlemine, esinetakse vaid vanematele ja võistlemas ei käida. Loodan väga, et varsti avaneb võimalus ka Viimsi vallas tiipitsemel iluvõimlemist harrastada.

14) Puudub poksitreenn.

Hästi on:

- 1) Viimsi noorele on palju variante huvitegevuses osalemiseks. Meil on hea kino, spaa, mängukoolid ja -toad, head sportimisvõimalused, kergliiklusteede võrgustik ja Collegium on super.
- 2) Laste jaoks on pea kõik olemas

haridusest ja huvitegevusest



7) Rahvatants võiks algklassides kohustuslik olla.

8) Kohalik meedia võiks kajastada ka nende laste tegevusi, kes tippude hulka ei küündi.

Viimsi vallas võiks olla:

- 1) Tai poksi või enesekaitsetrenn.
- 2) Inglise- ja saksakeelseid ringe (kursusi) koolilastele.
- 3) Rohkem kergetõustikutrenne.
- 4) Jäähall.
- 5) Tantsukool (teater).
- 6) Programmeerimisring (on Viimsi koolis olemas, kuid väljaspool kooli sellest ei teata).
- 7) Robotitehnika ehk robotikaring (on ka Viimsi koolis olemas, kuid kooliväliselt sellest ei teata).
- 8) Floristikaring.
- 9) Botaanikaring.
- 10) Kudumisring.
- 11) Keemia või füüsika katsete ring.
- 12) Tüdrukute võrkpallitrenn.

Tagasiside põhjal saab nii vald kui ka teenusepakkujad huvihariduse ja -tegevuse valdkonda arendada. Peamine kitsaskoht on info puudus, sest nimistus, mis võiks Viimsi vallas olla, on paljud huviringid juba olemas.

2020. aasta huvihariduse ja huvitegevuse kava koostamise põhimõtted

Viimsi valla huvihariduse ja -tegevuse kavas on välja toodud 11 punkti (kitsaskohta ja tegevust) ning üldise nimetusega võib kava iseloomustada kui valdkonna jätkusuutlikkuse tagamine.

Jätkutegevused

Kava alusel jätkub toimetulekuraskustes ja paljulapseliste (peres kasvab 4 või enam kuni 19-aastast last või noort) perede ning raske või sügava puudeastmega lapsele või noorele suunatud Viimsi Vallavolikogu 12.12.2017 määruse nr 19 "Huvihariduse ja huvitegevuse toetuse maksmise kord lapsevanematele". Korra alusel on võimalus taotleda huvikooli õppetasu ja huvitegevuse toetust kuni 50% huvikooli õppetasust või osavõtutasust õppuri kohta kuus, kuid mitte rohkem kui 200 eurot õppuri kohta aastas. Lisaks makstakse transporditoetust raske või sügava puudega lapsele või noorele kuni 75% transpordikulust, kuid mitte rohkem kui 200 eurot lapse või noore kohta aastas.

Viimsi vallas tegutsevatel juriidilistel isikutel ja Viimsi vallavalitsuse hallatavatel asutustel on võimalus Viimsi Vallavolikogu 26.03.2019 määruse nr 4 "Viimsi valla 2019–2020. a huvihariduse ja -tegevuse projektitoetuse eraldamise tingimused ja kord" alusel esitada 15. maiks taotlus 7–19-aastaste laste ja noorte huvihariduses ja -tegevuses osalemise suurendamiseks, kättesaadavuse parendamiseks ja võimaluste mitmekesistamiseks.

Piiratud ligipääs

Prangli saarel on oma asukoha tõttu huvitegevuse valikud sealsetele lastele ja noortele piiratud. Viimsi vallas üldiselt toimub suvisel perioodil vähe lastele ja noortele suunatud juhendatud tegevusi, mistõttu toetatakse Prangli koolis LTT ringi loomist ja/või tööhoidmist

ning Prangli rahvamajas toimub suvel kolm kolmepäevast projektilaagrit (maalilaager, looduslaager, lilleseade), mis on suunatud Prangli lastele ja noortele ning kohtade olemasolul Viimsi valla lastele ja noortele üldiselt.

Erivajadustega ja riskikäitumisega lastele ja noortele suunatud tegevused

Randvere kool ja MTÜ Viimsi Invaühing pakuvad erivajadustega lastele erinevaid juhendatud tegevusi.

Juhul kui Viimsis on mõni teenusepakkuja veel, kes panustab erivajadustega sh liikumis- ja vaimupuudega laste ja noortele huvitegevuse pakkumisele, siis palun endast märku anda e-posti aadressil kaija.magi@viimsiv.ee.

Viimsi noortekeskuses käivate riskikäitumisega noorte kaasamiseks on vähe võimalusi. Seega noortekeskuses jätkavad 2019. aastal alustanud Viimsi Noorte Fotoringi, meisterdamisringi "Minu disain" ja bändiringi tegevused ning luuakse kokandusklubi, laumänguklubi ja keraamikaringid. Tegevused toimuvad erinevates Viimsi noortekeskuse filiaalides.

Riskikäitumisega noored vajavad enesejuhtimise, sotsiaalsuste arendamise, meeskonnatöö, konflikti lahendamise ja eesmärkide seadmise programmi, mis aitaks neid suunata tagasi tavakeskkonda (nt kooli) ning motiveeriks arendama sotsiaalseid oskusi. Seega toetatakse SPIN programmi uue grupi avamist.

Juhendajate/treenerite toetamine

Erivajadustega (tugiisikut vajavate) laste ja noorte kaasamiseks huvitegevuses või huvihariduses on puudu väljaõppega personal. Täna tegevust tegevatel kvalifikatsioon erivajadustega lapse või noorega töötamiseks nii üldhariduses kui ka huvihariduses ja huvitegevuses töötamiseks on puudulik, kuna puudub riiklik kutsestandard, mistõttu on oluline, et KOV tellib ja koostab koostöös teenusepakkujatega ise vajaduspõhise koolitusprogrammi.

Arendus

Info Viimsi vallas toimuvate huviringide/treeningute kohta on puudulik ning peamiselt koondunud valla koolidesse. Seega noored, kes ei käi Viimsi valla koolis, või noored, kes sooviksid käia mõnes huviringis, mida kooli ruumides ei toimu, või on tegemist muukeelse noorega, kelle emakeeleks on näiteks vene keel või inglise keel, ei pääse huviringide infole ligi. Puudub ühtne infokanal, kuhu on koondunud kõik Viimsi vallas toimuvad huviringid/treeningud. Seetõttu on oluline Viimsi vallas toimuvate huviringide info koondamine, süstematiseerimine ning automatiseerimise väljatöötamine.

Täna on kõikidel Viimsi vallas tegutsevatel huvitegevuse ja huvihariduse st treeningtegevuse pakkujatel võimalus lisada Viimsi valla kultuurikalendrisse (<https://kalender.viimsi.ee/et/huvitegevused>) huviringi tunniplaanid, osalustasu ja muu info ning olla see-

läbi info otsijatele nähtav.

Jätkub huvihariduse ja huvitegevuse info koondava infosüsteemi loomine/arendus eesmärgiga saada koondülevaadet Viimsi valla noorte hõivatuses ning teenusepakkujatest ning üldisest huvihariduse ja -tegevuse kvaliteedist. Huviharidust ja huvitegevust koondava infosüsteemi loomise II etapp: ARNOS huvikooli mooduli arendamine. Antud süsteemi kasutatakse, kuna lasteaiad ja üldhariduskooli nimekirjad on juba süsteemis olemas ning huviharidusmooduli lisamine olemasolevale süsteemile võimaldab andmete paremat kaitsmist ning statistilist koondamist.

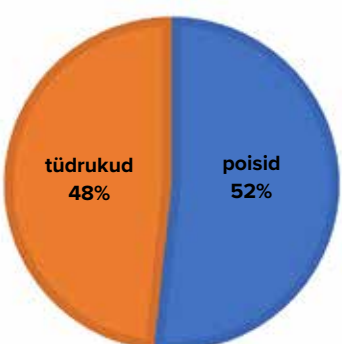
Viimsi valla huvitegevuse ja huvihariduse toetused

- Sporditegevuse toetus 7–19-aastaste laste vanemate kinnitusega laste ja noortega tegelevatele spordiklubidele, kelle ülesanne on sporditöö korraldamine ning võimaldamine.
- Tallinna linnaga sõlmitud huvikoolide arveldamise leping, mille alusel toetame Tallinna munitsipaalhuvikoolides käivate laste ja noorte arvestusliku õppetasu maksmist.
- Viimsi valla üldhariduskoolide kooli eelarvest tasustatavad huviringid.
- MTÜ Teadmiskeskus Collegium Eruditionis tegevustoetus.
- Lapsevanematele makstav toetus 7–19-aastase lapse ja noore eest, kes kasvab vähekindlustatud või paljulapselises peres või on raske ja sügava puudega.
- Üks kord aastas saavad Viimsi vallas tegutsevad juriidilised isikud ja Viimsi vallavalitsuse hallatavad asutused taotleda 7–19-aastaste laste ja noorte huvihariduses ja -tegevuses osalemise suurendamiseks, kättesaadavuse parendamiseks ja võimaluste mitmekesistamiseks projektipõhist toetust.
- Viimsi vallavalitsuse poolt kinnitame, et koroonaviiruse levikuga seoses on Viimsi vallas valmisolek toetada juhtumipõhiselt neid, kes rahaliselt toime ei tule. Juhul kui perekonnal on eriolukorrast tulevalt raskusi majandusliku toimetulekuga, kuid pere ei vasta vähekindlustatuse tingimustele, siis saab sotsiaal- ja tervishoiuosakond toetuse määrata erandkorras. Toetuse määramine eeldab menetlust ja sissetulekute ning väljaminekute analüüsi ning tõestamist. Samuti huvikooli osalustasu maksmist. Taotlust saab esitada läbi Viimsi valla iseteeninduskeskkonna: <https://viimsivald.ee/taotlused/huvihariduse-ja-tegevuse-toetus-lapsevanemale>.

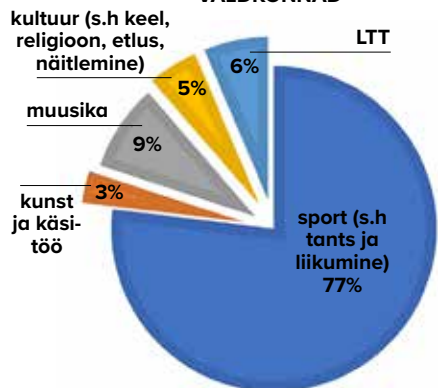
Taotluste lisadokumendid

- Huviringi osalustasu maksmist tõendav dokument (maksekorraldus või pangakonto väljavõte). (Koroonaviirusest tingitult esialgu märts/aprill.)
- Vähekindlustatud sh eriolukorras perede puhul perekonna kõigi liikmete netosissetulekut tõendav filtreerimata pangakonto väljavõte või tõend, et koroonaviiruse levikuga on pere sissetulekud oluliselt vähenenud või vähenemas.

HUVIHARIDUSES JA HUVITEGEVUSES HÕIVATUD NOORTE JAGUNEMINE



VALDKONNAD



ja igaüks võib endale kasuliku huvi leida, kõik on käe-jala juures. Oleme väga rahul, et laps saab kodu ja kooli lähedal trennis käia.

Ettepanekud:

- 1) Viimsi vallas toimuvatel huviringidel võiks olla Viimsi valla elaniku soodustus.
- 2) Vald võiks soetada mõned kunstlume valmistamise seadmed Karulaugu ja Tädu tervisespordiradade kunstlumega katmiseks. Samuti on suur vajadus kergetõustiku / üldkehalise ettevalmistuse sisemaneeži järele – hetkel käivad lapsed vabade aegade olemasolul Lasnamäel ja keskkonnas.
- 3) Puhtamad koolibussid ja ujula.
- 4) Valla huvitegevusega seotud ringide juhendajate tasustamine võiks olla parem, st ringijuhtide töötasu või kingitusi ei peaks lauljad, tantsijad jt kinni maksma, et nad mingitki tasu saaksid.
- 5) Peredele, kus on 3–4 last, võiks olla huviringides soodustusi.
- 6) Luua suurem kunsti- ja muusikakool.

Pereisa Pringi külast keerutab headust ringi: palun julgege abi küsida!

TEEME HEAD Indrek Kaing (41) on nelja Püünsi koolis käiva lapse isa Pringi külast. Koos abikaasa Saalega elavad nad Viimsis juba 15 aastat. Tema ideest on sündinud ubinapäev ja dekaad tagasi loodud rahvusmuusikritega tennised pärjasid suisa Rootsi äriauhinna – aasta innovaatori tiitli.

Rain Resmeldt Uusen

Viimsi Teataja peatoimetaja



Tänaseks on Indrek Kaing pärast 23 aastat rahvusvahelises äris otsustanud teha oma elus suure pöörde. “See teekond on olnud minu jaoks asjade naturaalne kulg. Heategevusse olen võimaluste piires panustanud suurema osa oma elust,” selgitab Indrek Kaing Viimsi Teatajale. “Viimased viis aastat olen olnud tihedamini seotud Eesti Toidupangaga ning nüüdseks olen ka Euroopa toidupankade föderatsiooni Euroopa Liidu töögrupi liige, et nõustada Euroopa Komisjoni.”

Leia abivajajad

Sügisel sai Indrekust Padma Devi Foundationi juhatuse liige, mille all on tema loodud projekt nimega “Headusering”. Tegemist on Toidupanga rahvusvahelise tugigrupiga, mille eesmärk on ühendada ettevõtjaid, diplomaate ja vabatahtlikke, et ühiselt koos rohkem headust luua.

“Aitame Toidupangal rohkem aidata,” räägib ta. “Headuseringi kaasasutajateks on lisaks minule veel Briti suursaadik Theresa Bubbear, ettevõtja Eva Maran ja Eesti aukonsul Singapuris Sonny Aswani.”

Tänase kriisi vaates on seltskond oma senist tegevuskava oluliselt kohendanud ja püüdnud leida maksimaalselt efektiivseid lahendusi Toidupanga toetamiseks. Toidupank loodi eelmise majanduskriisi ajal 10 aastat tagasi, mil täiesti tavalised keskklassi inimesed sattusid ootamatult raskustesse. “Uskumatu, et täpselt dekaad hiljem seisame sünnipäeva raames uue kriisiga silmitsi ning võib-olla isegi suuremaga kui varasemalt,” ütleb Kaing. “Täna on oluline, et kõik need, kes vähegi saavad, püüaksid aidata neid, kes abi vajavad.”

Teine oluline ja võib-olla isegi kõige raskem sõnum on neile, kes raskustesse on sattunud – palun julgege abi küsida! “Ma tean, et on ülimalt raske oma jõuetust tunnistada, aga tehke seda kasvõi oma lähedaste nimel ning kui olete uuesti jalule saanud, saate omakorda juba teisi aidata.”

Headusering sedasi töötabki, kinnitab Kaing. Kui seda artiklit loevad inimesed, kes vajaks praeguses kriisis tuge, siis palun võtke ühendust valla sotsiaalametnikuga ning rääkige oma mure ära ja ühiselt leiab ka lahendusi. “Kui siin on ettevõtjaid, kes sooviksid Headuseringi panustada, ühenduge julgesti minuga ja aitame koos.”

Koolitatud abipakkujad

Möödunud aasta lõpus tutvustati mehele CareMate.ee asutajat Marion Tederit ning üsna kiiresti sai ta enda sõnul aru, et peab aitama selle kontseptsiooni maailma viia. “Marioni idee on sügava missiooniga, mis toetub tema enda pere vajadustele, kus on erivajadustega inimesi. Lisaks Tartu Ülikooli sotsiaalpoliitika õpingutele on ta isiklikult töötanud hooldajana Inglismaal üle kuue aasta ning kogutud teadmiste ja kogemuste tulemuseks sündiski CareMate.”



Täna on oluline, et kõik need, kes vähegi saavad, püüaksid aidata neid, kes abi vajavad.

Tegemist on isikuhooldusteenuse veebiplatvormiga, mis ühendab erivajadustega inimesi, eakaid ja koolitatud hooleandjaid. “Kõik meie hooleandjad peavad enne platvormil töötamise ligipääsu saamist läbima eelneva turvakontrolli ja koolituse, millega veendume nende valmiduses ja sobivuses.”

Kaugeltki mitte kõik ei läbi CareMate'i koolitustsükli, sest saadakse aru, kuivõrd raske see töö reaalselt olla võib. “See omakorda tagab aga teenuse kvaliteedi, et valed inimesed tööle ei satuks,” selgitab Kaing. Teenus erineb suuresti seni tuntud klassikalisest hooldusest, sest eesmärk on kasvatada ka sotsiaalse kontakti väärtust. Tõsi, suuremalt jaolt on fookuses isikuhooldus nagu pesemine ja toitmine, ravimite võtmise assisteerimine ja kodutööd.

“Siiski, kui kriis kõrvale jätta, käivad näiteks liikumispuudega inimesed meie hooleandjatega nii kooli kui ka tööle. Üksikutele eakatele, kes tunnevad end ebakindlalt, on võimalik ka juuksurisse, panka või isegi teatrisse abiline saatjaks tellida.” Kuna kõik CareMate'i tegevused lepitakse kokku platvormi kaudu ning rahalised suhted käivad samuti üksnes platvormi kaudu, saab sellega tagada kelmuste välistamise.



Toidupanga vabatahtlik ja nõustaja juba 5 aastat.
Fotod: Tiit Mõtus

Indreku 3 tööriista: pea, telefon ja arvuti. Asukoht: planeet Maa.

CareMate.ee kaasasutaja. Heategevusest headust täis ettevõtluseni.



“Nagu uudistes kuuleme, siis vabatahtlike puhul on võimalikud lihtsamad tegevused nagu toidu ukse taha toomine, aga isikuhooldusteenuse jaoks, mis toimub juba teisel pool ust, inimese kodus, on tarvis turvaliste spetsialistide abi. Teame, et ka Viimsis on palju erivajadustega inimesi ja üksikuid eakad, kellele teatud lisatugi kuluks ära.”

Ühiskondlik väljakutse

CareMate'i eesmärk on anda inimesele võimalus säilitada iseseisvus ja seeläbi ka väärikus, elades omas kodus võimalikult kaua. “Hooldekodu ei ole tingimata eelistatud lahendus, aga mingist het-

kest kindlasti paratamatu. Püüame olla selle vahepealse perioodi sillaks, mis seda kodus olemise aega aitab pikendada,” räägib Kaing. “Omastehoolduse vaates on meist samuti kasu, sest paljudel puhudel saaks oma lähedase eest hoolitseja lisaabi olemasolu korral ise ka tööl käia.”

Teenust on võimalik tellida tunni kaupa ja tihti peale saavad inimesed hakkama 2–3 tunniga päevas, mil neid külastatakse hommikul, lõuna ajal ja õhtul. See omakorda vabastab mõlemad – nii hoolitseja kui ka hoolitsetava – suurest vaimsest koormast ning aitab üleval hoida lähedaste omavalitsuse suhete kvaliteeti.

Toeta Toidupanka!

Pangaülekandega

Pank: Swedbank AS
Annetuse saaja: SA Eesti-Hollandi Heategevusfond (Eesti Toidupank)
Konto number: a/a EE982200221049027713
Selgitus: Annetus
NB! Kui soovite, et teie annetuse läheks ühele piirkondlikule Toidupangale, lisage selle Toidupanga nimi makse selgitusse (näiteks Jõgeva Toidupank)

Ma Armastan Aidata keskkonnas

on kiire ja mugav annetust teha:
www.armastanaidata.ee/
annetan/tugev-uhiskond/
toidupank-sinu-annetus-aitab-via-toiduabi-koigevaeemate-peredeni.

Annetustelefonid:

Helistades numbrile 900 9005, annetat 2 eurot.
Helistades numbrile 900 9010, annetat 8 eurot.

“Inglismaal on sellised teenused kättesaadavad juba seitsmekümendatest,” teab Kaing selgitada. “Püüame ka Eestisse tuua uut lähenemist ja arusaamist, et lähedase eest hoolitsemine ei pea ilmingimata tähendama enda ohverdamist, ning pakkuma alternatiive, mis aitaks kogu pere elukvaliteeti tõsta.”

Indrekul on tänases kriisi olukorras kõigile hästi suur palve: palun märgake enda ümber olevaid inimesi ja kui tekib tunne, et kellelgi neist võiks abi tarvis olla, püüdke aidata. “Kui te teate inimesi, kes vajavad ülalkirjeldatud tuge, siis rääkige neile meist ja võib-olla saame



Mul on hea meel, et erinevad kohalikud omavalitsused on leidnud meist tuge.

neid aidata. Kuna tegemist on tasuta teenusega, mis annab sel raskel ajal siiski tööd väga tublidele inimestele, palume vajaduse olemasolul, aga majandusliku võimekuse puudumisel pöörduda valla sotsiaalosakonna poole, sest ka ses osas saab ühiselt lahendusi leida,” julgustab ta.

Meil on käimas läbi ajaloo suurim ühiskondlik väljakutse, mille juures peame hoidma kokku ja leidma lahendusi, selgitab Indrek Kaing. “Mul on hea meel, et erinevad kohalikud omavalitsused on leidnud meist tuge ning soovivad koostöös oma valdade inimesi aidata. Olen tänulik, et olen Viimsi valla kodanik, ja tänan kõiki, kes on läbi aja käinud meie appi Toidupanga kampaaniates või aidanud valla teisi elanikke üksikõik millisel muul moel. Meid on vähe, aga ühiselt oleme me tugevad.”

Metskitsed. Fotod: Ella Kari



Fotolugu

APRILL

e jürikuu e mahlakuu e naljakuu

LOODUSE KALENDER Kuigi mahlakuus ilmutab päike end aina rohkem ja pikemalt, näivad põllulapid ja metsatukad sellegipoolest sama luitunud ja elutud olevat nagu mitmetel eelnevatelgi kuudel. Kui neis paikades aga jalutuskäik ette võtta ning lähemalt maapinda silmitseda, võib märgata tasapisi loodusesse naasvaid värve.

Lapsuliblikas.

Kruusateeäärsel säravad rõõmsalt vastu kollased paiselehed, metsapõrandat katavad sinilillede kogumikud ja toomingas rullib lahti oma hapraid õrn-rohelisi lehekesi. Kuni puude lehtimiseni on salumetsaalune täielikult öitsejate meelevaldas. Läbi kevade kiratseb õievaip sinistes, valgetes, kollastes, punakasroosades ja lillades toonides. Rohelised tärkavad taimed ja pungad on kauaoodatud kehakosutuseks kõigile taimtoidulistele loomadele. Nii võib just varakevadel kergesti peale sattuda metskitsedele ja põtradele, kes maiustavad võsas ja põldudel värskete pungade ja noorte võrsete kallal. Kõigi nende seas on ka mitmeid inimese toidulauda rikastavaid taimi. Lihtsamini äratuntavad on nõges, naat, võilill, nurmenukk ja karulauk.

Pärast talve kohatud esimene liblikas ennustab suve – kollane liblikas toob kuldse, kirju liblikas aga kirju suve. Harvemini võib kohata valgeid ja musti liblikaid, keda usutakse toovat vastavalt vaevalist suve ning mure, leina ja kurba suve. Ehk juba natukenegi soojematel päevadel võib ringi lendamas näha kõigile tuttavaid rohekas-kollakaid lapsuliblikaid ja punaruskeid muustrilisi koerliblikaid. Põhjus, miks neid juba kevade hakul silmata võib, peitub nende talvitumise eripäras. Erinevalt enamikest liblikaliikidest, kes nukkuvad talveperioodiks, talvituvad lapsuliblikas ja koerliblikas ühtedena vähestest valmikuna. Kuid kuna kevadilmad on teadupärast muutlikud, tuleb liblikatel tõenäoliselt veel mitmeid külmi öid ja lennuks ebasobivaid päevi tardumusseisundis veeta. Iga soojem päikese kiir annab aga lootust oma toimetustega jätkata.

Seekordne kevad on tulnud teisiti, vähemalt inimeste hulgas. Praegused olud soovivad omaette olemist, mis ei pruugi ilmtungimata halb olla. Kui kaob pidev välismüra ning saame aega olemaks iseendaga, õpime kuulama tõelist mina, oma tõelisi soove ja vajadusi, puudutama oma hingesügavusi. Saame teadlikumaks rütmidest ja mustritest oma elus. Võime vaadelda oma elu kui aastaaegade vaheldumist või taime elutsükli – tärkamist, õitsemist, küpsemist, viljumist ja kõdunemist ning kuidas see kõik moodustub loomuliku terviku, mille ükski osa pole ei hea ega halb, kuid kõik on ühtmoodi vajalikud. Isegi pärast metsatulekahju leiab seeme endas jõudu, et taas tärkta. Seega on hea endaga kaasas kanda teadmist, et kõik on mööduv ja meis on peidus jõud, et edasi kasvada.

Ella Kari



Sookurepaar.

Püsime terved, treenime üksi!

ÜKSINDA TREENIMINE Kirjutan seda artiklit mitte ainult kui Kalevi Jalgrattakooli treener, vaid ka kui lapsevanem. Praeguses keerulises situatsioonis, kus kogu maailm ägab viiruse küüsis, peame meie, täiskasvanud, olema igati mõistlikud, suunates ja kontrollides oma lapsi ja märkama ka teisi, kes käituvad valesti.

Iti-Kärt Kiivit

Kalevi Jalgrattakooli nooremreener

Tänaseks on teada, et keelatud on spordivõistlused ja ühistreeningud. Lisaks lisandus nimekirja ka avalike jõulinnakute ja mänguplatside sulgemine. Me kõik saame ju aru, et seda tehti meie tervise ja heaolu nimel ning hetkel on keerulises olukorras kõik valdkonnad. Koolid on läinud üle digiõppele ning sama teeme ka meie Kalevi Jalgrattakoolis, andes lastele treeninguplaanid interneti teel. Jah, see on uus õppeviis ja nõuab pingutusi, kuid hetkel on see ainuvõimalik.

Lapsevanemad, teie osa on väga oluline. Kõiksugused treeningukavad, mida treenerid lastele saadavad, on ometigi lastepõhised ja peaksid olema jõukohased ka lapsevanematele. Kui palju on aga vanemaid, kes suudavad n-ö püsida sellises tempos? Probleem seisneb selles, et hetkel on kogu vastutus lapsevanema õlul ning vanem, kes oli harjunud, et laps hommikuliselt läks iseseisvalt hiljem ka trenni, on nüüd kodus 24/7 ja vajab igapäevaselt nii aega, aitamist kui ka mõistmist.

Kas me aga suudame ka treeningutel oma last aidata? Ise käin hoolsalt oma väikse jalgratturiga kaasas, teen kõik koos temaga läbi, ergutan, kus vaja. Sama on näha ka paljude teiste puhul. Nii näeme tihti suusalapsi rullikutel kihutamas isaga võidu, väikseid lasteaialapsi rattasõidul, suuremaid jalgpallipoisse jooksmas jne. Noored liiguvad. Niikaua, kui on veel võimalik liikuda, tuleb seda teha, kuid vastutustundlikult.

Treeningute läbiviimine Kalevi rattakoolis

Kalevi Jalgrattakoolis on kokku üle 100 ratturi, noori neist ca kolmveerand, mis on ühe rattaklubi jaoks suur number. Neid noori ju-

hendavad kaks treenerit, kes hetkel on oma jõud koondanud, mõeldes välja lastele jõukohaseid treeninguplaane.

Anname igal nädalal individuaalse treeningukava vastavalt vanuserühmadele koostatud koor-musega. Oma treeningutel olen lehvitanud nii mõnelegi, kes sattunud mu teele. Kuid lehvitamise-ga tulekski siinkohal piirduda.

Suureks toeks on meie rattakooli noortele aga PRIA Leader projekti raames soetatud treeningvahendid. Nii saidki meie noored enda kasutusse maanteerattad ja rullikud. Eelmisel aastal poleks see sellises mahus kindlasti võimalik olnud. Ja kuna juba lubab ka soojemat ilma, siis loodame, et koos vanematega tehakse väike sõit ka õues.

Mured ja rõõmud üksinda treenimisel

Üksinda treenimisel on nii muresid kui ka rõõme. See on tore, kui saad teinekord ise valida kellaaaja või vahetada treeningpäeva, sest õues sajab. Murekohaks on see, et koos treenides on olemas üksteise tugi ja rõõmsam olemine, mida isetreenimisel ei ole. Kui vahel ei viitsigi, siis sõber kutsub ja lähed ikka. Nüüd kuuled vaid vanema hurjutust: "Aga treener ju kirjutas, peab ikka minema."

Aga kas lapsevanem alati saabki kaasa minna? Kas ta jõuab püsida noorel kannul? Ehk tuleb ka siin leidlik olla. Siin on abiks see, kui lihtsalt nn joogipunkti rolli täita. Leida koht, kus saate vahepeal kokku, pakute lapsele juua ja tuge. Kuulsin oma ühel treeningul, kuidas lapsevanem seletas: "Ja siis viin su autoga sinna ristile ning sa jooksed lihtsalt koduni." Ka selliselt võib asi toimida. Oluline on siinkohal rääkida, kas ja kuidas ka laps ise tahab tuge saada. Suuremad võib-olla tahavadki vahepeal ise minna ja toimetada, nooremad aga soovivad, et vanem kaasa läheks.



Üksinda treenimisel rõõmustab näiteks pindlikum treening-graafik. Foto: Adobe Stock

Tühistatud võistlused

Sel kevadel jääb ära Kalevi Jalgrattakooli poolt korraldatud üks vanimaid maastikurattasarju Rattapood Cup. Samuti jäävad ära kõik kevadised võistlused, mida korraldavad teised Eesti rattaklubid.

Ära jäävad ühistreeningud. Sellest on noortel eriti kahju, sest nad on harjunud kohtuma mitmeid kordi nädalas, et koos treenida.

Rattakooli noortel pole veel selliseid võistlusi, mille ärajäämine oleks murekohaks. Selles vanuses alles õpitakse sõiduoskusi, võistlused on vaid heaks enesekontrolliks.

Eesti Jalgratturite Liidu soovitusel treeneritele ja sportlastele

Soovitame kõigil treeneritel ja sportlastel järgida valitsuse soovitusi koroonatõkestamiseks! Viiruse leviku tõkestamiseks ja ise haigestumise vältimiseks soovime:

- vältida trenni tehes rahvarohkeid kohti ja grupiviisilist liikumist;
- hoida teiste inimestega suhtes turvalist distantssi (ca 2 m);
- pesta või desinfitseerida käsi päeva jooksul korduvalt (sh pärast väljast tulekut);
- köhides katta suu käsivarrega, mitte peopesaga;
- haigusnähtude ilmnemisel (köha, nohu, palavik jms) hoiduda teiste inimestega kontaktist ja teavitada sellest koheselt oma perearsti.

Veel märtsi alguses võistlesid viimsikad lauatenises

PINKS 7. ja 8. märtsil võisteldi viimsikate osavõtul lauatenises.

Harjumaa meistrivõistlused

Pühapäeval, 8. märtsil toimusid Kristiine spordihallis Harjumaa 2020. aasta meistrivõistlused lauatenises.

Viimsi Lauatenniseklubi mängijad esinesid võistlustel väga edukalt.

Minikadettide vanuseklassis saavutasid II koha Stefan Einla ja III koha David Rozenfeld (mõlemad Viimsi LTK ja ka Viimsi valla elanikud). Kadettide vanuseklassis saavutas II koha Pert Marten Lehtlaan (Viimsi LTK, Viimsi valla elanik).



Viimsi poisid mänguhoos. Foto: Viimsi Lauatenniseklubi

Noormeeste paarismängus saavutasid I koha Pert Marten Lehtlaan (Viimsi LTK, Viimsi valla elanik) ja Andrei Matizov (LTK Kalev).

Absoluutklassis meesüksikmängus saavutas III koha Pert Marten Lehtlaan (Viimsi LTK, Viimsi valla elanik).

Veteranide vanuseklassis M60 (sündinud 1960 ja varem) sai II koha Johannes Kant ja III koha Priit Eiver (mõlemad Viimsi valla elanikud).

Väga tublit mängu näitasid ka Anders Jäger, Rutger Kursson, Ülar Nurmits ja Kaarel Mati Halla.

Võistluste protokoll: www.harju-sport.ee.

Rahvapinks

Laupäeval, 7. märtsil toimus Rahvapinksi 8. etapp. Viimsi LTK õpilane Markus Oliver Annuk saavutas 150+ klassis III koha.

Eesti individualised meistrivõistlused

29. veebruarist 1. märtsini toimusid Eesti meistrivõistlused 2020. Jan Kenneth Toming saavutas absoluutklassis meesüksikmängus lohutusturniiril I koha. Viimsi Lauatenniseklubi mängijatest osalesid veel Markus Oliver Annuk, Raimond Einer, Pert Marten Lehtlaan ja Erik Nüüd.

Lahendus algab suhtlusest naabritega

HAUKUV KOER Valla järelevalveosakonna poole pöörduetakse tihti kaebustega naabri koera häiriva haukumise pärast. Aga mida siis ette võtta, kui naabri koera haukumine on nii häiriv, et hakkab segama igapäevast elu?

Karin Mägi

järelevalveosakonna juhataja

Loomaomanike kohustused suhtes kaaskodanikega ja avalikus kohas viibimisega on sätestatud Viimsi valla lemmiklooma pidamise eeskirjas. Eeskirja kohaselt on looma poolt kaaskodanike või teiste loomade häirimine või ohustamine või neile kahju tekitamine keelatud.

Eeskirja nõuete täitmise üle teostavad järelevalvet kohaliku omavalitsuse järelevalveametnikud või politsei. Eeskirja rikkumise eest on ette nähtud väärtteovastutus juhul, kui rikkumine põhjustas varalise kahju või inimesele tervisekahjustuse. Eeskirja rikkumise eest on võimalik määrata rahaträhv kuni 800 eurot. Eeskiri on kättesaadav kodulehel ja õigusaktide andmebaasis www.riigiteataja.ee.

Iga rikkumine väärtteovastutust kaasa ei too, sh koera haukumine ja ulgumine, kui see just ei põhjusta tervisekahjustust või isikule varalist kahju (see tuleb kannatanul tõendada). Küll aga ei tähenda väärtteokaristuse kohaldamise võimatus, et probleemiga tegelema ei peaks. Eeskirja täitmise üle tuleb järelevalvet teostada ja vajadusel looma-

pidajale nõudeid selgitada. Ei ole välistatud, et probleemi aitab lahendada lihtne vestlus ja tähelepanu juhtimine erinevate inimeste erinevale stressitavusele.

Häirimiseks saab lugeda sellist looma käitumist, mis takistab kaasini-meste igapäevaseid käitumisharjumusi. Teatavas mõistlikus ulatuses lasub naabritel koera haukumise, ulgumise ja niutsumise suhtes talumiskohustus, sest koerale on ulgumine, haukumine ning niutsumine tavapärane. Kuna loomade pidamisega kaasnevad probleemid naabritega sageli just kortermajades, siis on olulised ka korteriomandi kasutamist puudutavad sätted. Korteriomanike kohustused on sätestatud korteriomandi- ja korteriühistuseaduses, mille sätete kohaselt on korteriomanikud kohustatud hoidma korteriomandi eriosa korras ning seda ja kaasomandi eset kasutades hoiduma tegevusest, mille toime teistele korteriomanikele ületab omandi tavakasutusest tekkivad mõjud, ning taluma mõjusid, mis jäävad eelnimetatu pii-ridesse.

Asjaõigusseaduse § 143 järgi ei ole kinnisasja omanikul õigust keelata gaasi, suitsu, auru, lõhna, tahma, soojuse, müra, põrutuste ja muude seesuguste teiselt kinnisasjalt tulevate mõjutuste levimist oma kinnisasjale, kui see ei kahjusta oluliselt tema kinnisasja kasutamist ega ole vastuolus keskkon-nakaitse nõuetega. Selliste mõjude alla kuulub ka koera haukumine. Küll aga ei pea naabrid taluma mitmeid tunde kestvat haukumist, mis võib hakata segama igapäevaelu. Seega juhul, kui

haukumine toimub lühikest aega (nt 1 tund), siis ei saa seda lugeda igapäevaseid käitumisharjumusi takistavaks tegevuseks ning tegemist ei ole lemmiklooma pidamise eeskirja rikkumisega. Ka ei saa lugeda häirivaks, kui koer haugub näiteks aia taga või trepikojas liikumise või lärmmamise peale.

Probleemide tekkimise korral tuleb esmalt pöörduda alati ikkagi loomaomaniku poole ning proovida probleemi lahendada omavahelise mõistliku suhtlemise käigus. Kui aga vestlustest loomaomanikuga abi ei ole ning koera käitumine on ülemäära häiriv, siis tuleks esitada järelevalveosakonnale või politseile kaebus ning viidata eeskirja rikkumisele. Kuigi väärtteovastutust üldiselt häirivale haukumisele ei järgne, võib abi olla ka sellest, kui isikule selgitatakse kehtivaid reegleid ametniku poolt.

Kui probleem esineb kortermajas, siis võib olla abi ka tsiviilõiguslike õiguskaitsevahendite kohaldamisest. Kui koer elab korteris ja tema pidamine ületab korteri tavakasutamisega tekkivat mõju (selline mõju võib ilm-neda, kui koer nt mitmeid tunde päevas haugub, ulub või niutsub või teeb seda järjepidevalt öisel ajal), siis on õigus rakendada ka korteriomandi- ja korteriühistuseaduses lubatud meetmeid (äärmuslikuma ja korduva juhtumi korral nt võõrandamise kohustus). Omanik võiks ehk abi saada toidupallist, mis aitab peletada igavust ja annab loomale pikemaks ajaks tegevust ka üksikes. Peamine on siiski, et koera võttes mõtleks inimene läbi oma senise eluviisi ja harjumused, et selle kõrvalt

jääks piisavalt aega loomaga vajalikul määral tegelemiseks.

Koera häiriva haukumise ja ulgumise korral võib olla tegemist ka avaliku korra või müranormide rikkumisega. Korrakaitseaduses on kehtestatud öörahu kellaajad ja keeld tekitada müra, mis ületab sotsiaalministri määrusega kehtestatud normtasemeid.

Müra normtasemed on kehtestatud sotsiaalministri määruses “Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid”. Ka on majandus- ja taristuministri määruse “Eluruumidele esitatavad nõuded” § 4 lg 6 märgitud, et müra eluruumis ei tohi ületada päeval 40 ja öösel 30 det-sibelli.

Kuidas käituda häiringu korral?

- Kõigepealt vestelge naabriga rahulikult ja viisakalt võimaliku müra-probleemi üle. Vahel ei ole inimesed enda põhjustatud probleemist teadlikud. Ähvardav käitumine ei aita probleemi lahendada ja võib olukorra tihti halvemaks teha. Selgitage naabritele, et müra häirib teid ja teie perekonda.
- Kui naabriga arutades konsensusele ei jõua ja kui probleem jätkub, võtke ühendust kohaliku omavalitsuse järelevalveametnikuga, kes siis probleemiga edasi tegeleb.
- Kui olete esitanud avalduse häirimise kohta, selgitab teie taotlust menetlev ametnik teile järgitavat korda. Teile saadetakse kiri koos häiringulehega, millele peate kirja panema edasised vahejuhtumid. Kirjutage sündmused hoolikalt üles nende toimumise ajal, mitte hiljem, ja püüdke mitte liialdada.
- Kiri palvega müra vähendada saadetakse ka isikule, kelle kohta te kaebuse esitasite. See annab nimetatud isikule võimaluse oma tegevus üle vaadata ja võib viia häiringu vähendamiseni.
- Juhtumiga tegelev ametnik jätab teie menetluse avatuks 30 päevaks. Kui te pole ametnikuga selle aja jooksul ühendust võtnud, siis menetlus lõpetatakse.
- Ametnik võib teiega kokku leppida kontrollkülastäigu nii, et on ise müra tunnistajaks. Samuti võib ta teie koju paigaldada müra jälgivaid seadmeid, et mürarikkaid sündmusi salvestada.
- Kui pärast müra kuulmist on ametnik veendunud, et tegu on häiringuga, tehakse müra eest vastutavale isikule ettekirjutus. Sunniraha ülemäär on 9600 eurot.
- Müra korral saate häirimise lõpetamise nõudega pöörduda ka kohtu poole.

Kaunist kevadet!

Hoidkem üksteist!

VIIMSI
KESKUS



facebook.com/viimsikeskus
viimsikeskus.ee
Sõpruse tee 15, Viimsi



REAKUULUTUSED

Aiatööd

Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust. Teostame puude tervisliku seisundi hindamist. Soodsad hinnad. Tel 522 0321, www.arbormen.ee.

Viljapuude ja põõsaste lõikamine, hekkide pügamine, muru rajamine, taimede istutamine ja muud haljastustööd. Tel 5564 7029.

Teostame hekkide ja viljapuude hooldusloikustöid, pikaajaline töökogemus. Info telefonil 521 6037.

Langetame ja hooldame puid ning freesime kände just Teie piirkonnas. Leiame koos lahenduse! Meid saab kätte tel 5626 3857, www.puumehed.ee.

Ohtlike puude raie, võsa lõikus ja kruntide puhastamine võsast. Helista julgelt ja leiame lahenduse! Tel 5623 0373, Randy.

Lõikame viljapuid, pügame hekke, langetame puid ning vastavalt teie soovile teostame ka teisi haljastus- ja koristustöid. Helistage julgelt tel 5563 7666. Rohkem infot kodu-lehelt www.ifhaljastus.ee.

Ohtlike puude/okste langetamine, viljapuude lõikamine, trimmerdamine, heki lõikus ja pügamine. Korstnapühkija ja pottsepa teenused. Tel 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee.

Ehitus

Üldehitus-, katuse-, fassaadi- ja viimistlustööd. Majade, kõrvalhoonete ehitamine täislahendustega. Tel 5352 9476, mehitus@gmail.com.

Ehitus- ning remonditööd. Fassaadi-, katuste, vaheseinte, saunade, terrasside ehitus. Parketi, uste, akende, liistude paigaldus ja muud siseviimistlustööd. Tel 5360 5083.

Fassaadid, üldehitus, plekitööd, krohvimine, viimistlus. Tel 5787 8925.

Vannitubade renoveerimine. Plaatimine ja siseviimistlus. Tel 5372 8382.

Tänavakivide paigaldus, puit- ja võrkaedade ehitus, haljastustööd, prügivedu, lammutustööd, terrasside ehitus. Tel 5608 1124, e-post eleanor31@online.ee.

Tänavakivi paigaldus. Sillutise- ja äärekivide paigaldus Tallinnas ja Harjumaal. Kogemust 13 a, kvaliteetne lõpptulemus! Tel 525 5851, www.ormikivi.ee, info@ormikivi.ee.

Õhksoojuspumba paigaldus ja hooldus, hind 150 €. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisainfo tel 5656 2191.

Hoonete soojustamine puistevillaga, objektiga tutvumine ja konsultatsioon tasuta. Puistemees OÜ, tel 501 6689.

Katuste kõrgsurvepesu ja värvimine (plekk, kivi, eterniit). Tänavakivide puhastus. Tel 5624 1509, Andres.

Katuste pesu ja värvimistööd, remonttööd, veerennide puhastus ja akende pesu. Tel 5638 8994.

Vihmaveesüsteemide ja katuse-turvatoodete paigaldus. Rennid toodame kohapeale valtsimismasinaga – puuduvad liitekohad! Vihmaveerennid OÜ, info@vihmaveerennid.ee, tel 527 1059.

Korter- ja eramajade krohvitud fassaadide puhastus samblast ja vetikatest. www.fassaadile.ee, Fassaadile OÜ, tel 5340 9561.

Teostame kaevetöid miniekskavaatoriga. Tel 5639 3588, www.vaikeekskavaator.ee.

Korstnapühkimine

Kutsetunnistusega korstnapühkija. Töö puhas ja korralik. Tehtud töö kohta väljastan nõuetekohase akti. Tel 5689 0125, e-post kuldnoop@gmail.com.

Litsentseeritud korstnapühkija ja pottsepa teenused. Ventsüsteemide puhastus, ka korterelamutes. Küttekollete ehitus, paigaldus ja remont. Akti väljastamine Päästeameti ja kindlustusseltside jaoks. Tel 5690 0686, korsten.korda@gmail.com.

Pikaajalise kogemusega litsentseeritud korstnapühkija teenus. Teostan ka sundventilatsiooni puhanust. E-post margus@korvent.ee, tel 552 6281.

Õpe

Pikaajalise töökogemusega maamatikaõpetaja annab eratunde Viimsis 4.-11. klassi õpilastele. Aitan ka korrata gümnaasiumi katseteks ja põhikooli lõpueksamiks. Hind kokkuleppel. Lisainfo tel 5340 0165, Mare.

Muud teenused

Vanaraua ja kodumasinat tasuta äravedu. Plekk, torud, latid, tööriistad, pliivid, ahjud, vannid, kraanid,

mahutid, pesumasinad, aiavõrk, autoosad, akud, kaablid, boilerid jne. Õuest, garaazist tasuta. Korteri, majast väljavedu alates 10 €. Külmpakid, telerid al 10 €. Lõikamine, lammutamine kokkuleppel. Tel 5550 5017.

Kogemustega elukutseline õmbleja teostab Viimsis Aiandi teel parandus- ja õmblustöid. Tel 5625 1195, Tiit.

Kogemustega õmbleja Haabneemes teeb rõivaste parandustöid ja õmbleb kodutekstiile. Tel 524 2109.

Ost, müük, rent

Ostan rinnaäärseid, vanu postkaarte ja fotosid, trükiseid ja dokumente ning muid Eesti ajaloo seotud kollektsioneerimise esemeid. Tel 602 0906 ja 501 1628, Tim.

Müüa loomasõnnikut: 7 t – 160 €, 15 t – 220 €, mulda, killustikku, liiva ja täitepinnast. Tel 5697 1079, e-post taluaed@hotmail.ee.

Müüa puitbrikett kandiline RUF 130 €/960 kg, kuivad kütteklotsid 110 €/48 kotti, pellet premium 8 ja 6 mm, kuiv lepp ja kask kottides. Laost (Päiklimäe 4, Maardu) saate osta paki kaupa: puitbrikett 1,5 €/10 kg, kütteklotsid 2 €/kott, pellet 3,2 €/15 kg, www.leilibrikett.ee, tel 5692 4924.

Müüa sega lehtpuu al 44 €/rm, valge lepp al 44 €/rm, sanglepp al 48 €/rm, kask al 58 €/rm, saar al 58 €/rm. Metsakuiv al 50 €/rm, 30 cm lisandub 3 €/rm. Kontakt: tel 5697 5216.

Müüa lõhutud küttepuid 30–60 cm kohaletoomisega. Värsked lepp, sanglepp ja kask soodsalt. Küsi hinda! Kuivad lepp ja sanglepp 54 €/rm. Tel 509 9598, e-post pakhalupuu@gmail.com.

Kandiline puitbrikett 145 €/1000 kg, ümmargune puitbrikett auguga 150 €/1000 kg, premium pellet 6 mm ja 8 mm 190 €/960 kg. Veo võimalus. Tel 504 0304.

Matkaauto rent. Võimsate auto- ja maatemperatuuridega B-kategooria, paljude lisa- ja mugavusvarustustega matkaautod. Väiksem 4-kohaline ja suurem 7-kohaline. Lisainfo FB Rendipill ja rendipill@hotmail.com.

Endist töötajat

ELLE PÜSSAT

mälestavad töökaaslased
Näituste Baarist

Südamlik kaastunne
õpetaja Laura Valdmale
armsa

ISA

kaotuse puhul.
Püünsi kooli 3b klass

COCCODRILLO VIIMSI MENÜÜ:

Tomatisupp 5.50.–
Bruschette 5,90.–

KÕIK SALATID 7.90.–
Melanzane alla Parmigiana
Caprese di Bufala
Caesari salat
Kitsejuustu salat

KÄSITÖÖBURGER 9.90.–
Friikartulid / Bataadi friikad 1.90.–

KÕIK PASTAD 6.90.–
Arrabbiata
Kana & seente
Carbonara
Bolognese
Mamma mia
Marinara
Veiseliha
Metsaseenerisotto

KÕIK PIZZAD 9.90.–
Prosciutto
Pepperoni
Tonno
4 Stagioni
Frutti di Mare
Prosciutto di Parma
Piccante
Pollo
Coccodrillo
Toscana
Diavola
4 Formaggi
Speciale
Mexicana
Apollo
BBQ

COCCODRILLO



VALMISTAME
TEIE KODUSELE PEOLE
KÜLMA JA SOOJA PEOLAU
ROAD NING TORDID!

REEDETI KELL 18:00 VALMIVAD
MEIE SUITSUAHJUS:

Suitsu seakael 14.90€/kg
Suitsupart 19.90€/kg
Suitsulõhe 29.90€/kg
(minimaalne kogus 1kg)

TELLIMINE: 6030600
KOHALETOOMINE TASUTA!

KÕIKI MEIE TOITE
SAAB KOJU KAASA TELLIDA!

Wolt

COCCODRILLO VIIMSI:
6030600

COCCODRILLO
PIRITA SELVERIS:

6030601

www.kroko.ee / info@peokeskus.ee / Leia meid ka Facebookist!

PIRITA AUTOTEENINDUS
Lühene lahendus automuredele

REHVIVAHAETUS

- REHVITÖÖD
- ELEKTRITÖÖD
- KLIIMA TÄITMINE
- MOOTORI REMONT
- VEERMIKU REMONT
- OSTUEELNE KONTROLL

WWW.ALLANTEAUTO.EE
INFO@ALLANTEAUTO.EE
TEL. +372 521 1993

Kõik autod, üks ekspert!

• Hooldus • Remont • Diagnostika

AUTOEKSPERT

TEENINDUS

Siseviimistlus- ja üldehitustööd.

Teostame kiirelt, kvaliteetselt ning soodsate hindadega.

VIIMSI EHITUS

telefon: 5361 6161, info@viimsiehitus.eu
www.viimsiehitus.eu

RANDVERE KOOL

Kaasavas õppijakeskuses Randvere Koolis õpivad koos põhikooli riiklikul õppekaval 1.-6. klassis ja põhikooli lihtsustatud riiklikul õppekaval 1.-9. klassis õppivad õpilased.

Ootame 2020./21. õppeaastal oma meeskonda uusi töötajaid:

- tavaklassi klassiõpetaja
- eriklassi klassiõpetaja
- saksa keele õpetaja (8–10 tundi nädalas)
- vene keele õpetaja (8–10 tundi nädalas)
- poiste kehalise kasvatusõpetaja
- koolipsühholoog
- sotsiaalpedagoog
- logopeed (lapsehoolduspuhkusel viibiva töötaja asemel)

Eeldame kandidaadilt magistrikraadi ja õpetaja kutse olemasolu ning lisaks kutsumust kasvatada ja õpetada lapsi.

Kandideerimiseks palume esitada CV ning magistrikraadi (diplom koos akadeemilise õienõu) ja õpetaja kutset tõendavate dokumentide koopiaid hiljemalt **20. aprillil** e-posti aadressil leelo@randverekool.edu.ee

Õppimine teeb õnnelikuks!

"Riietering"

Viimsis, Randvere 6, II korrusel

Ainult meilt suures valikus ja soodsa hinnaga madratseid ja voodeid (võimalik tellida erimõõtudega)

Veel soodsalt uued naiste- ja lasteriided, jalatsid, ehted – kõik otse USA-st!

Astu läbi ja Sa ei kahetse!

Viimsi Teataja

Tutvu reklaami avaldamise tingimustega

viimsiteataja.ee/kontaktid

METALLIST TRADE OÜ

Vanametalli kokkuost

+372 55559831

metallisttrade@mail.ru

www.mtrade.ee

Viimsi, Haabneeme Rohuneeme 1 / 10

Vanametalli kokkuost

Vanametalli äravedu

Demontaaž

VIIMSI TALUTURG

Värske kodumaise kauba ja eheda miljöoga taluturg töötab Viimsi Vabaõhumuuseumis

igal laupäeval

kell **10.00-14.00**

Müügil eestimaine väärt kraam!

Kes hommikuti turul käib, see asjata ei longi.

Varuda ja tarbida tuleb aruga

TOIDU RAISKAMISEST Koroonaohu tõttu on märkimisväärselt suurenenud toiduainete varumine ning paljudel poelettidel haigutab tühjus. Varumisel tuleb arvestada toidu säilivust ning adekvaatselt hinnata, kas seda jõutakse ka ära tarbida.

Toomas Luhse
keskkonna vanemspetsialist

Kui plaanite toiduvarusid suurendada, siis varuge, mida sööte, ja sööge, mida varute. Piltlikult öeldes asendate riikli ühest servast kasutusele võetud toiduained järgmine kord poes käies uutega. Pole mõtet varuda toitu, mida keegi peres ei söö. Ning tähtis on põhimõte, et varutavate toiduainete säilivusaeg oleks võimalikult pikk ning neid järjest kasutatakse. Läbi tuleb mõelda, kas enne säilivusaja lõppu toit ka reaalselt ära tarbitakse. Kuigi piisavate varude hoidmine on riigikaitsest seiskohast tervitatav, tuleb varud hoida mõistlikult. Seda enam, et valitsuse kinnitusel on meil riigis piisavad toiduvarud. Liigne varumine põhjustab toidu raiskamist – varuda tuleb aruga.

Toidu tootmine ja raiskamine on suure keskkonnamõjuga ning kindlasti suurendab seda mõju teatud määral ka käesolev olukord. Teada on, et kogu maailma aastaseks toidu raiskamise koguseks peetakse umbes ligikaudu 1,3 miljardit tonni, mis moodustab 1/3 kogu maailma toidutoodangust. Toidujäätmete tõttu raisatakse tohutult ka ressursse – maad, vett ja energiat, põhjustades sellega negatiivset mõju keskkonnale.

Peale otsese ressurside raiskamise ja negatiivse keskkonnamõju tekitamise kaasnevad toidu raiskamisega ka märkimisväärsed otse- ja vahetult majanduslikud kulud. Toidujäätmeid tekib toidutarneahela igal etapil, alates esmatootmisest (põllumajandusest) kuni tarbimiseni, kuid toidujäätmeid tekib koguselt kõige enam toidu lõpptarbimise etapil just kodumajapidamistes. Ühe leibkonna kohta raisatakse toitu keskmiselt 47 kg aastas, mis on rahaliselt ligikaudu 120 eurot (lastega leibkonna puhul isegi ligi 200 eurot aastas). Nii võib üldistusena välja tuua, et Eesti kodumajapidamised viskavad toidukaona aastas ära ligikaudu 63 miljoni euro väärtuses toitu. Vähem raisatud toitu = rohkem säästetud raha. Tarbijatena on esimene samm toiduraiskamise vältimiseks toidutarbimise parem planeerimine ning prügikasti maanduva toidukoguse minimaalseerimise eesmärgiks seadmine. See tähendab, et võimalus olukorda parandada on meie kõigi endi kodus.

Toidutootmise ja -raiskamise mõju keskkonnale

Kuna rahvastik ja tarbimine elaniku kohta kasvab ning kolmandik toodetud toidust läheb raisku, siis suureneb nõudlus ka toiduainete järele. Toiduainete tootmiseks kulub palju magevett, haritavat maad ja energiat.

Vesi on toidutootmise oluline

ressurss. Iga toiduaine vajab mingis koguses vett, et seda saaks kasvatada, tooteks muuta ja kodus toiduks valmistada. Samuti on toidu tootmiseks vaja suurt hulka viljakandvat maad. Selleks, et rahuldada suurenevat nõudlust toidu järele, raiutakse metsi, et vabastada maad põllumajanduse jaoks, ning sellega vähendatakse elurikkust. Elurikkust vähendatakse toidutootmise protsesside käigus ka teistel viisidel. Üks neist on taimekaitsevahendite kasutamine. Kui neid kasutatakse toidutootmises, võib sel olla kahjulik mõju, mis võib põhjustada isegi tervete liikide – imetajate, lindude, kahepaiksete ja putukate (sh mesilaste) – väljasuremise.

Lisaks on toidu tootmine, töötlemine, säilitamine ja tarnimine väga energiakulukas tegevus. Tänapäeval toodetakse enamusi energias taastumatutest loodusvaradest, amمندades ressursse ning muutes looduslikku maastikupilti. Suur energiatarve põhjustab hulga keskkonnaprobleeme nagu õhusaaste ja kliimamuutus. Väga suure keskkonnamõjuga on lihatootmine. Näiteks ühe kilogrammi veiseliha tootmine kulutab ligikaudu 70 korda rohkem energiat kui sama koguse köögi-, tera- või puuviljade tootmine. Kuid kõige enam visatakse kodustes majapidamistes ära piimatooteid ja mune, mis kiiresti roiskuvad. Keskkonna aspektist on tegu vägagi ressursinõudlike toiduainetega, mille tootmine ja raiskamine loodust kurnavad.

Ülemaailmsed toidujäätmed tekitavad igal aastal 4,4 gigatonni kasvuhoonegaase. See tähendab, et toidujäätmete poolt põhjustatud heitkogused mõjutavad globaalset soojenemist peaaegu samaväärselt maanteetranspordi heitkogustega. (<http://www.fao.org/3/a-bb144e.pdf>)

Suurt mõju keskkonnale avaldab ka toidu päritolu. Tänapäeval on toit globaalne kaup ning seda transporditakse meie kaubalettidele igast maailma nurgast. Enne meie toidulauale jõudmist läbib toit pika teekonna. Näiteks õunad Poolast (1000 km), mandariinid Hispaaniast (2000 km), ananass Costa Ricast (10 000 km), viinamarjad Lõuna-Aafrikast (10 000 km), laim Brasiiliast (11 000 km), avokaadod Peruust (12 000 km) ja paljud teised toiduained on pärit maailma teisest otsast.

Toidutootmisel on suur CO₂ jalajälg ja protsessid põhjustavad tihti palju metaani – kasvuhoonegaasi, millel on kliimamuutuses märkimisväärne osa. Kui toit lastakse raisku, jõuab CO₂ ja metaan atmosfääri ka ilmaasjata. Ligikaudu 1/3 ülemaailmse toidusüsteemi energiatarbest läheb söömata jääva toidu tootmiseks. Selle energia säästmisel hoiame keskkonda.

Toiduraiskamise vältimine kahandab toodetava toidu koguseid ja nii väheneb vajadus metsa kui



Hoidke juba varutud toidul hoolega silm peal ja tarbige kiiremini riknevaid toiduaineid eelisjärjekorras. Varuge toitu mõistlikult.
Foto: Adobe Stock

ökosüsteemi ja elurikkuse hävitamise järele. Kui vähendame toidujäätmeid, aitame maailma toidusälmalt toita ning vähendame seeläbi vajadust taimekaitsevahendite ja täiendava põllumajandusmaa järele, nii et looduslikele ökosüsteemidele jääb rohkem ruumi. Seetõttu on äärmiselt tähtis kohandada enda toidu tarbimist vastavalt sellele, mida suudetakse ka päriselt ära realiseerida. Raisatud toit on kahjulik rahakotile ja keskkonnale ning teeb karuteene ka sotsiaalsele võrdsusele maailmas. Keskkonnasõbraliku inimesena tarbige võimalikult suurel osakaalul oma toidukorvist kohalikku toitu, sellega vähendate toidutootmise keskkonnamõju ning toetate meie kohalikke toidutootjaid.



Tarbige võimalikult suurel osakaalul oma toidukorvist kohalikku toitu, sellega vähendate toidutootmise keskkonnamõju ning toetate meie kohalikke toidutootjaid.

Olukorra parandamine on meie kõigi endi võimuses

Mõned head näpunäited toiduraiskamise vähendamiseks:

- Planeerige oma toiduostude tegevust: koostage nädalamenüü ning ostunimekiri. Enne toiduainete ostmist kontrollige, millised toiduained on teie külmikus ja köögi-kappides juba olemas.
- Riknenud toidu äraviskamise vältimiseks ärge ostke korraga liiga

palju puu- ja köögivilju ning muid toiduaineid. Eelpakendatud ja suures koguses pakutava odava toiduaine (nt leib/sai, puuviljad) ostmisel mõelge, kas tarbite kogu toidu ära enne, kui see halvaks läheb.

- Ärge säilitage kodus puu- ja köögivilju kilekotis. Nii riknevad need kergemini.
- Tarbige enne varem ostetud või varasema säilivustähtajaga toiduaineid. Kui ostate poest uusi toiduaineid, asetage kõik vanemad tooted oma kappides ja külmikus ettepoole ning uued toiduained pange tahapoole.
- Ärge avage uut toidupakendit enne, kui vana toit on ära tarbitud.
- Organiseerige oma külmkappi – asetage kiiremini riknevad toidu-kaubad ettepoole, et kasutada neid esimesena. Võimalusel vältige ka liigseid pakendeid, et märkaksite visuaalselt esimesi toidu riknemise tunnuseid.
- Olge teadlik toiduainete pakendil olevate kuupäevade tähendusest: “kõlblik kuni” tähendab, et toiduaine on tarbimiseks ohutu kuni märgitud kuupäevani (nt liha ja kala puhul); “parim enne” tähistab kuupäeva, milleni säilib toote nõuetekohane kvaliteet. Toiduaineid on ohutu tarbida ka pärast “parim enne” kuupäeva möödumist.
- Säilitage toiduaineid vastavalt pakendil toodud juhistele (temperatuuri, valguse jm tingimuste osas).
- Kasutage ära ülejäägid: kasutage toiduülejäägid järgmisel päeval lõuna- või õhtusöögi valmistamisel või pange need sügavkülma, et tarbida mõnel muul päeval. Külmutada võib näiteks ka leiba ja saia. Nii

saab enne söömist sügavkülmast paar viilu välja võtta ning ära röstida. Sügavkülma pandud leib on röstist läbikäinuna värske ja mõnus. Isegi tavalises külmkapis säilib leib paremini, eriti suvisel ajal.

- Võimalusel vaakumpakendage toit – see pikendab oluliselt säilivusaega.
- Hoidiste tegemine – aeg on vanad kokaraamatud välja otsida, leidmaks võimalusi erinevate toiduainete pikemaajaliseks säilitamiseks. Hoidistamine sobib ideaalselt erinevate aiasaaduste raiskumisenise vältimiseks.
- Tõstke taldrikule pigem vähem kui rohkem, vajadusel saab alati juurde tõsta.

Andke oma panus ka jäätmekäitlusele

Kui toidujäätmed siiski tekivad, siis võimalusel kompostige need. Suure osa kodustest segaolmejäätmetest moodustavad biojäätmed (ligikaudu 40%) – puu- ja köögiviljajäänused, toiduülejäägid, kohvipaks jms. Kui elate eramajade piirkonnas, siis kindlasti kasutage seda võimalust, kuid kompostida on võimalik ka korteris. Kompostimine on hea viis oma toidujäätmeid kasulikuks teha. Siinkohal tuleb meelde, et toidujäätmeid võib kohapeal kompostida ainult kinnises kahjurit eest kaitstud kompostimisnõus. Kui teil ei ole võimalust kompostida, koguge toidujäätmed koos muude biojäätmetega segaolmejäätmetest eraldi.

Mõelge globaalselt, tegutsege lokaalselt! Iga suurem muutus saab alguse just teist endist!